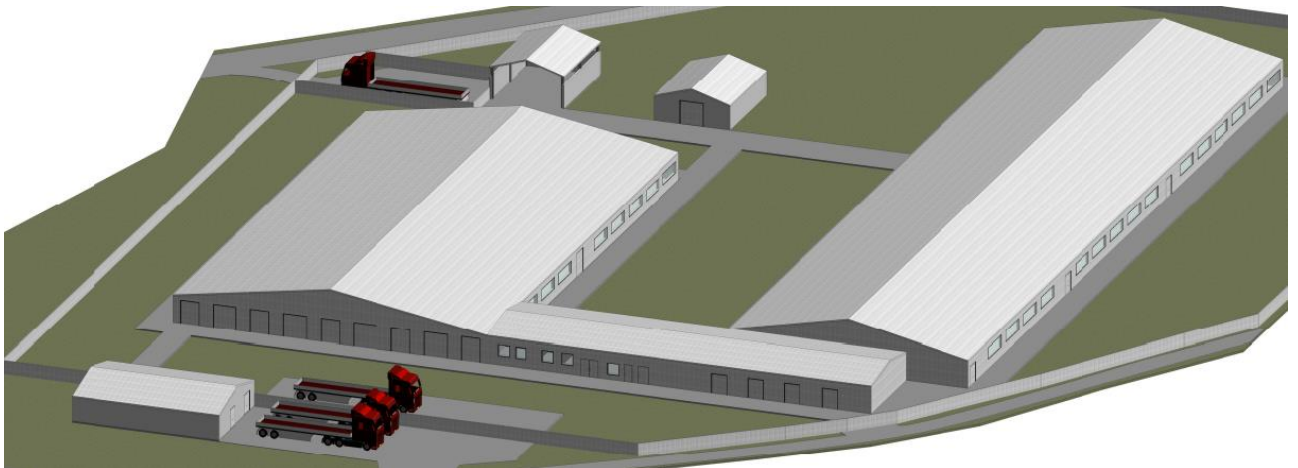

Užsakovas
UAB „NADO“

Objektas
**Švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimui ir auginimui reikalingų statinių Merkio
g. 87, Dargužių k., Varėnos r. statyba ir eksploatavimas**

Stadija
Informacija atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo būtinumo

2017

UŽSAKOVAS:

UAB „NADO“

Gerviečių g. 9, Eidintų km. Tauragės rajonas

OBJEKTAS:

**Švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimui ir
auginimui reikalingų statinių Merkio g. 87,
Dargužių k., Varėnos r. statyba ir eksploatavimas**

STADIJA:

**Informacija atrankai dėl poveikio aplinkai
vertinimo būtinumo**

RENGĖJAS:

Dr. Dalia Janeliauskienė

Tel. 86 86 67166

El. paštas: dalia.janeliauskiene@gmail.com

Rengėjai:

Dr. Dalia Janeliauskienė

(vardas, pavardė)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(parašas)

TURINYS

ĮVADAS	7
I. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVĄ)....	8
1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas)	8
2. Planuojamos ūkinės veiklos dokumentų rengėjas	8
II. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS	8
3. Planuojama ūkinė veikla.....	8
4. Planuojamos ūkinės veiklos fizinės charakteristikos	8
5. Planuojamos ūkinės veiklos pobūdis	10
6. Žaliavų naudojimas	13
7. Gamtos išteklių naudojimas ir regeneracinis pajėgumas	15
8. Energijos išteklių naudojimo mastas	15
9. Pavojingų, nepavojingų ir radioaktyvių atliekų susidarymas	16
10. Nuotekų susidarymas ir jų tvarkymas	17
11. Cheminės taršos susidarymas ir jos prevencija	18
12. Fizikinės taršos susidarymas ir jos prevencija	22
13. Biologinės taršos susidarymas ir jos prevencija.....	22
14. Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių ir jų prevencija	22
15. Planuojamos ūkinės veiklos rizika žmonių sveikatai	23
16. Planuojamos ūkinės veiklos sąveika su kita vykdoma ūkine veikla gretimose teritorijose	23
17. Veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, numatomas eksploatacijos laikas	23
III. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA.....	23
18. Planuojamos ūkinės veiklos vieta	23
19. Planuojamos ūkinės veiklos sklypo ir gretimų žemės sklypų funkcinis zonavimas ir teritorijos naudojimo reglamentas.....	24
19.1. Funkcinis zonavimas ir teritorijos naudojimo reglamentas	24
19.2. Vietovės infrastruktūra	28
19.3. Detalusis teritorijos planavimas.....	28
20. Informacija apie eksploatuojamus ir išžvalgytus žemės gelmių telkinių išteklius.....	28
21. Informacija apie kraštovaizdį.....	32
22. Informacija apie saugomas teritorijas	38
23. Informacija apie biotipus	40
24. Informacija apie jautrias aplinkos apsaugos požiūriu teritorijas	41

25.	Informacija apie teritorijos taršą praeityje	44
26.	Informacija apie apgyvendintas teritorijas ir jų atstumus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos..	44
27.	Informacija apie nekilnojamasias kultūros vertybes	45
IV.	GALIMO POVEIKIO APLINKAI RŪŠYS IR APIBŪDINIMAS.....	48
28.	Galimas reikšmingas poveikis aplinkos veiksniams, atsižvelgiant į dydį ir erdvinį mastą, pobūdį, poveikio intensyvumą ir sudėtingumą, poveikio tikimybę ir (arba) patvirtinta ūkinės veiklos plėtra gretimose teritorijose, galimybę veiksmingai sumažinti poveikį	48
28.1.	Poveikis gyventojams ir visuomenės sveikatai	48
28.2.	Poveikis biologinei įvairovei, įskaitant galimą poveikį natūralioms buveinėms dėl jų užstatymo ar suskaidymo, hidrologinio režimo pokyčio, želdinių sunaikinimo ir pan.; galimas natūralių buveinių tipų plotų sumažėjimas, saugomų rūšių, jų augaviečių ir radaviečių išnykimas ar pažeidimas, galimas neigiamas poveikis gyvūnų maitinimuisi, migracijai, veisimuisi ar žiemojimui	49
28.3.	Poveikis žemei ir dirvožemiui, pavyzdžiui, dėl numatomų didelės apimties žemės darbų (pvz., kalvų nukasimas, vandens telkinių gilinimas ar upių vagų tiesinimas); gausaus gamtos išteklių naudojimo; pagrindinės tikslinės žemės paskirties pakeitimo.....	49
28.4.	Poveikis vandeniui, pakrančių zonoms, jūrų aplinkai (pvz., paviršinio ir požeminio vandens kokybei, hidrologiniam režimui, žvejybai, navigacijai, rekreacijai)	50
28.5.	Poveikis orui ir vietovės meteorologinėms sąlygoms (pvz., aplinkos oro kokybei, mikroklimatui).....	50
28.6.	Poveikis kraštovaizdžiui, pasižyminčiam estetinėmis, nekilnojamosiomis kultūros ar kitomis vertybėmis, rekreaciniais ištekliais, ypač vizualinis, įskaitant poveikį dėl reljefo formų keitimo (pažeminimas, paaukštinimas, lyginimas)	50
28.7.	Poveikis materialinėms vertybėms (pvz., nekilnojamojo turto (žemės, statinių) paėmimas, poveikis statiniams dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, numatomi apribojimai nekilnojajam turtui) 50	50
28.8.	Poveikis kultūros paveldui, (pvz., dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, šviesos, šilumos, spinduliuotės)	50
29.	Galimas poveikis 28 p. nurodytų veiksnių sąveikai	50
30.	Galimas reikšmingas poveikis 28 p. nurodytiems veiksniams, kurį lemia planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremalių įvykių ar situacijų.....	51
31.	Galimas reikšmingas tarpvalstybinis poveikis	51
32.	Planuojamos ūkinės veiklos charakteristikos ir priemonės išvengiant bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio arba užkirsti jam kelią	51
	LITERATŪROS SĄRAŠAS.....	52

PAVEIKSLĖLIŲ SĄRAŠAS

Pav. 1. PŪV vieta	9
Pav. 2 Sklypo planas su statiniais ir įvažiavimais	11
Pav. 3. PŪV teritorijos gretimybės	24
Pav. 4. Ištrauka iš Šilutės miesto bendrojo plano pagrindinio brėžinio	25
Pav. 5 PŪV teritorijos gretimybės	27
Pav. 6. Ištrauka iš Naudingųjų iškasenų telkinių žemėlapiu	29
Pav. 7. Ištrauka iš Kvartero geologinio žemėlapiu M1:200 000	30
Pav. 8. Ištrauka iš Požeminio vandens vandenviečių žemėlapiu.....	30
Pav. 9. Ištrauka iš Geologinių reiškinių žemėlapiu	31
Pav. 10. Ištrauka iš Geotopų žemėlapiu.....	32
Pav. 11. Technomorfotipai	33
Pav. 12. Fiziomorfotipai	34
Pav. 13. Biomorfotipai	35
Pav. 14. Geocheminė toposistema	35
Pav. 15. Vizualinė struktūra	36
Pav. 16. Ištrauka iš LR saugomų teritorijų valstybės kadastru	39
Pav. 17. Ištrauka iš miškų kadastru	40
Pav. 18. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastru (UEKT) žemėlapiu	41
Pav. 19. Ištrauka iš Bendrojo plano infrastruktūros brėžinio	43
Pav. 20. Artimiausi gyvenamoji aplinka.....	44
Pav. 21. Ištrauka iš Kultūros paveldo registro	45

LENTELIŲ SAŖAŠAS

Lentelė 1: PŪV žemės sklypų informaciniai duomenys	25
Lentelė 2: PŪV sklype registruoti statiniai	26
Lentelė 3: Požeminio vandens vandenvietės duomenys	31
Lentelė 4: Informacija apie saugomas teritorijas	39
Lentelė 5: Informacija apie upę	41
Lentelė 6: Informacija apie gretimybės kultūros paveldo objektus.....	45

IVADAS

Lietuvoje ir Europos Sąjungoje galiojančiais normatyviniais reikalavimais, visa planuojama veikla, kuri gali daryti poveikį aplinkai, turi būti vertinama galimo poveikio aplinkai aspektu.

Pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą¹, planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) skirstoma į dvi kategorijas: veikla, kuriai privalomas poveikio aplinkai vertinimas (toliau – PAV) ir veikla, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo.

Planuojamai ūkinei veiklai – Švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimui ir auginimui reikalingų statinių Merkio g. 87, Dargužių k., Varėnos r. statyba ir eksploatavimas – turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 1.2. punktą. *Kitų naminių gyvulių auginimas (daugiau kaip 200 gyvūlių). UAB „NADO“ priklausančiame ūkyje bus auginami švelniakailiai žvėreliai (audinės), vienu metu auginama iki 45 000 žvėrelių ir daugiau.*

Informacija atrankai parengta vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos atrankos metodiniais nurodymais², kitais, šią sritį reguliuojančiais teisės aktais bei norminiais dokumentais.

¹ Žin., 1996, Nr. 82-1965; 2005, Nr. 84-3105.

² Patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-665 (Žin., 2006, Nr. 4-129).

I. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVA)

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas)

Įmonės pavadinimas: UAB,, NADO“
Adresas, telefonas, faksas: Gerviečių g. 9, Eidintų km, Tauragės rajonas,
Kontaktinio asmens Vardas, Pavardė: Kristina Mačianskyte
Telefonas : 8616 24599

2. Planuojamos ūkinės veiklos dokumentų rengėjas

Įmonės pavadinimas MB „Aplinkos ekspertų grupė“
Adresas, telefonas, el.pastas Neužmirštuolių 7-1, Vilnius
Kontaktinio asmens Vardas, Pavardė: Dr. Dalia Janeliauskienė
Telefono Nr.: 86 86 67166
El. paštas: dalia.janeliauskiene@gmail.com

II. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

3. Planuojama ūkinė veikla

Planuojama ūkinė veikla – švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimui ir auginimui reikalingų pastatų Merkio g. 87, Dargužių k., Varėnos r. statyba ir eksploatavimas.

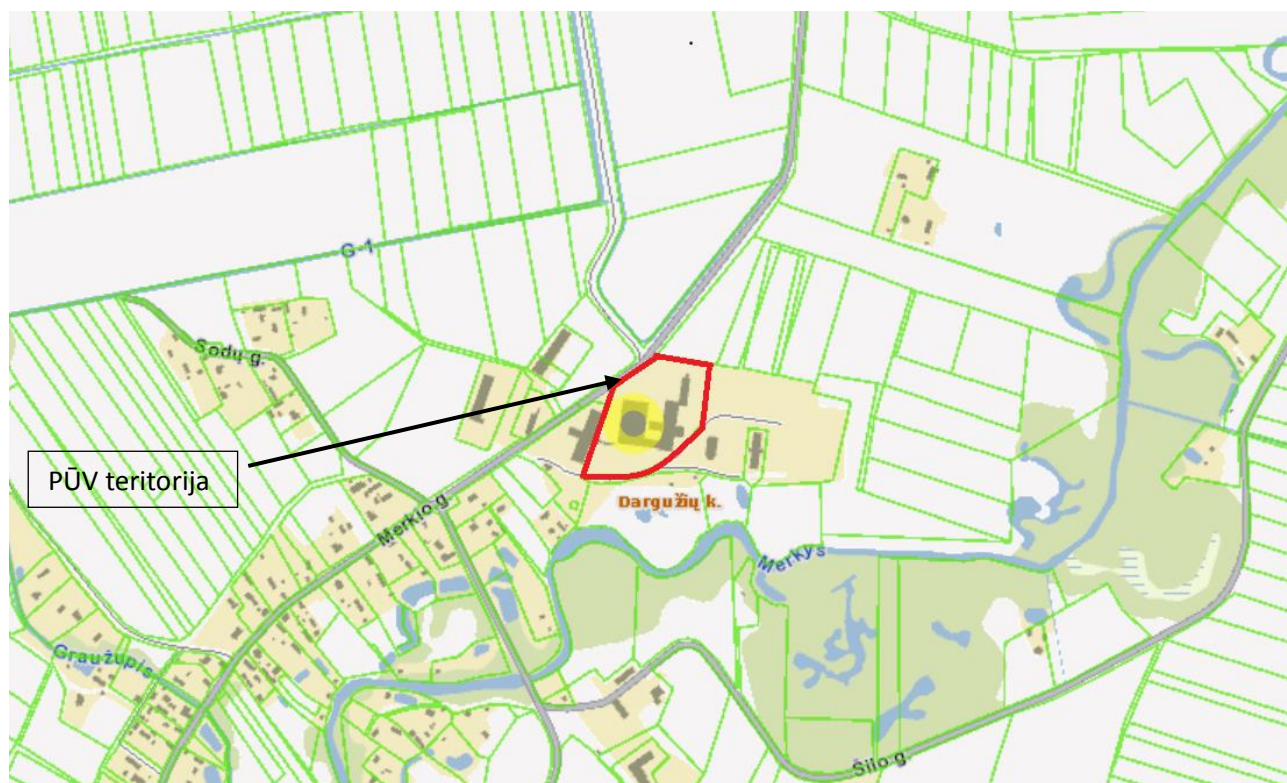
Planuojamos ūkinės veiklos atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 1.2. punktą. *Kitų naminių gyvulių auginimas (daugiau kaip 200 gyvulių).* Planuojama auginti vienu metu 45000 ir daugiau žvėrelių.

4. Planuojamos ūkinės veiklos fizinės charakteristikos

PŪV planuojama vykdyti 2,2938 ha žemės sklype kad. Nr. 3873/0003:401, Valkininkų k. v.

Teritorijoje dalyje bus įrengiami visi švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimui ir auginimui reikalingi statiniai bei inžinerinė infrastruktūra, numatomas teritorijos statiniais užstatomas plotas 10 500 m² (1,05 ha). Šiuo metu sklype yra esami statiniai, kurie bus rekonstruojami bei statomi nauji pastatai.

PŪV teritorijā iš šiaurinės pusės riboja Merkio gatvė, netoliese iš vakarinės pusės yra Merkio upė, iš kitų pusių supa žemės ūkio/komercinės paskirties sklypai su pastatais.

Pav. 1. PŪV vieta

Pagal Varėnos rajono teritorijos bendrąjį planą³ PŪV teritorija patenka į ekstensyvaus užstatymo gyvenamųjų vietovių kraštovaizdį.

Bendrojo plano pagrindinio brėžinio techninių reglamentų lentelėje nurodytos tokios teritorijos galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys bei naudojimo būdai: kitos paskirties žemė (prioritetas teikiamas ekstensyvaus užstatymo (1-3 aukštų) užstatymo plėtrai, tradicinės planinės struktūros palaikymui; skatinama gyvenamosios funkcijos konversija į rekreacinę; skatinama specializuotų ūkių plėtra ir leidžiama žemės ūkio veiklos konversija, pakeitus pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį į kitą paskirtį, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka; ribojama pramonės įmonių bei veiklos rūšių, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, plėtra.

³ Varėnos rajono bendrasis planas, patvirtintas Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. rugsėjo 25 d., sprendimu Nr. T-VI-403

PŪV vystoma žemės ūkio paskirties naudojimo teritorijoje (kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai). Planuojamas teritorijos užstatymo plotas numatomas teritorijos užstatymo plotas – 10 500 m² (1,05 ha).

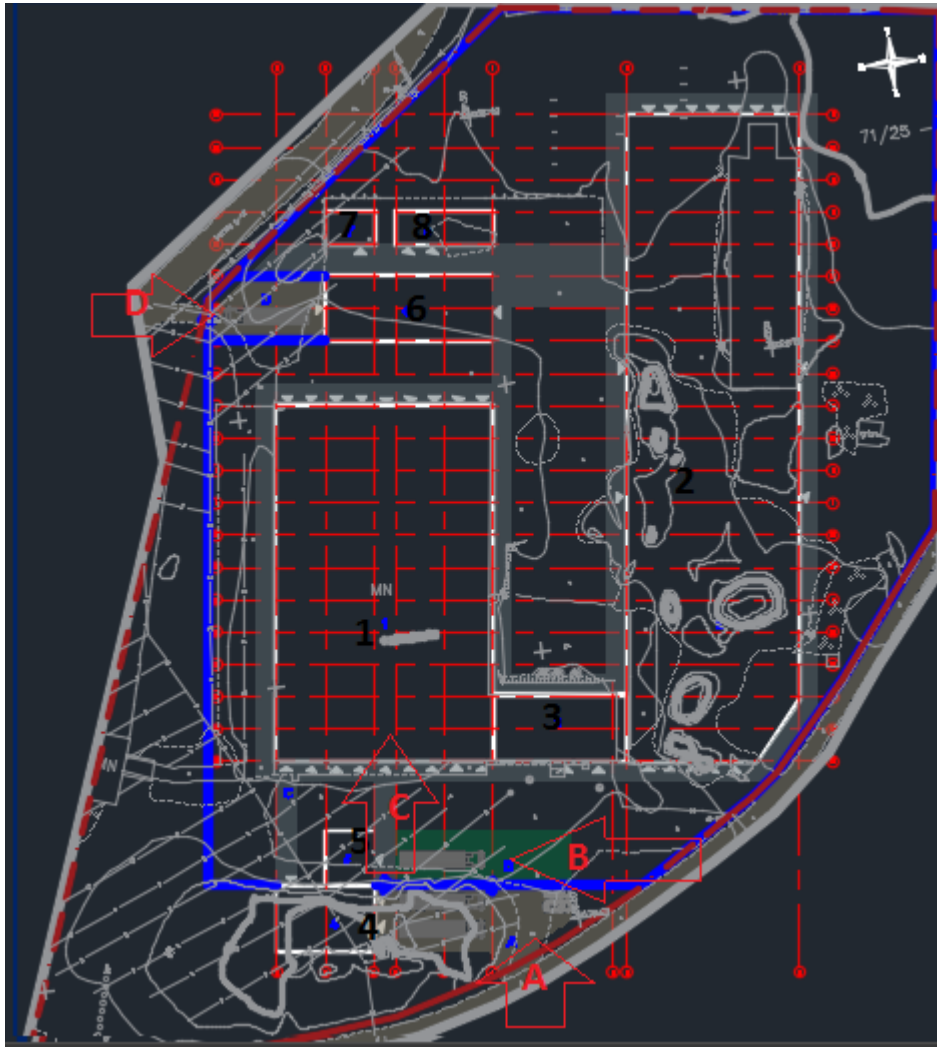
5. Planuojamos ūkinės veiklos pobūdis

Planuojama rekonstruoti esamus pastatus ir juose įrengti švelniakailių žvėrelių (audinių) auginimo narvus, buitines ir pagalbines patalpas, kraikinio mėšlo aikštelę, buitinių nuotekų valymo įrenginį, teritoriją juosiančią uždara tvorą, vartus, patekimui į teritoriją. Objekte numatoma pilnai išvystyti visa, įmonės sklandžiai veiklai, reikalinga inžinerinė infrastruktūra, tokia kaip elektros tinklai, nuotekų tinklai, vandens tiekimo tinklai, privažiavimo keliai.

Teritorija, kurioje bus laikomos audinės bus aptverta aklina, skardine tvora, į ją bus patenkama pro vartus. Objekte bus įdiegtos apsaugos, apšvietimo ir teritorijos stebėjimo sistemos. Įgyvendinus analizuojamą projektą numatoma, kad viso ūkyje dirbs 5-7 darbuotojai, kurių darbo valandos, priklausomai nuo sutarties, bus 4 arba 8 darbo valandos.

Teritorijos, kurioje bus veisiami ir auginami švelniakailiai žvėreliai (audinės) numatomi statiniai, įrenginiai:

- Esamas statinys rekonstruojamas į švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimo ir auginimo patalpas, kurio plotas 2561,98 m², įrengiant patalpoje 424 narvų blokus po šešias sekcijas iš viso 2544 narvai;
- Naujas statinys švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimo ir auginimo patalpa, kurio plotas 3238,30 m², įrengiant patalpoje 628 narvų blokus po šešias sekcijas iš viso 3768 narvai;
- Naujas statinys švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimo ir auginimo patalpa 3238,00 m², įrengiant patalpoje 628 narvų blokus po šešias sekcijas, viso 3768 narvai.
- Pašarų sandėlis, kurio plotas 217,26 m².
- Mėšlidė, kurios plotas 108,00 m²;
- Kraiko sandėliavimo patalpa
- Administracinės patalpos, kuriose bus įrengtos buitinės patalpos darbuotojams, veterinaro patalpa.
- Grėžinys
- Buitinių nuotekų valymo įrenginiai

Pav. 2 Sklypo planas su statiniais ir įvažiavimais

Kur:

- 1, 2 žvėrelių laikymo patalpos;
- 3- esamas pastatas rekonstruojamas į buitines patalpas;
- 4- pašaro saugojimo ir ruošimo patalpa;
- 5-stoginė kraiko sandėliavimui;
- 6- mėšlidė;
- 7- kritusių gyvūnų laikymo patalpa;
- 8- vidaus transporto stoginė

Įvažiavimai į teritoriją planuojami keturi:

A- pagrindinis įvažiavimas į teritoriją, prekių pristatymas (nevykdoma transporto priemonių dezinfekcija);

B – įvažiavimas į vidaus teritoriją (vykdoma transporto priemonių dezinfekcija);

C- vidaus transporto keliai ir pravažiamai;

D- šalutinis įvažiavimas, neįvažiuojant į vidaus teritoriją retma mėšlo ir kirtusių gyvūnų išvežimui.

PŪV veiklos metu bus vykdomas švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimas ir auginimas. Per metus iš viso bus užauginama apie 45 000 vnt. švelniakailių žvėrelių (audinių). Kailiui, audinės auginamos nuo gegužės iki gruodžio mėnesio, o nuo gruodžio iki gegužės mėnesio audinės auginamos veislei. Sezono metu (nuo gegužės iki gruodžio) auginama iki 35 000 vnt. žvėrelių, o ne sezono metu (nuo gruodžio iki gegužės) – iki 9600 vnt. žvėrelių. Švelniakailių žvėrelių vieną sąlyginį vienetą sudaro 40 suaugusių audinių, o suaugusi audinė būna nuo 10 mėn., todėl viso ūkyje vienu metu bus apie 240 sąlyginių vnt. audinių.

Švelniakailiai žvėreliai bus laikomi pastate specialiuose, jų laikymui pritaikytuose sublokuotuose metaliniuose tinkliniuose narveliuose, turinčiais girdyklą bei papildomą puodelį, skirtą nenutrūkstamam vandens tiekimui žvėreliams, jei dėl kažkokių nenumatytų priežasčių nutrūktų vandens tiekimas į specialias girdyklas arba vanduo užšaltų. Žvėrelių šėrimas bus vykdomas vieną kartą per dieną, maistas bus atvežamas jau paruoštas ir supilamas į specialią talpą, vėliau išdalinamas žvėreliams, maistą padedant ant tinklinio narvelio viršutinės dalies iš kur jos maistėlį ir pasiima. Audinės bus girdomos vandenių, tiekiamu lanksčiomis žarnomis iš pastatomos vandens talpyklos, o į ją vanduo bus tiekiamas iš numato įrengti artezinio vandens gręžinio.

Siekiant išvengti paviršinio ir požeminio vandens taršos, įrengiant mėšlidę bus įrengiamas nelaidus bei sandarus hidroizoliacinis sluoksnis. Mėšlidėje tilps ne mažiau kaip 6 mėnesius kauptas mėšlas. Kaupiamas mėšlas bus uždengiamas tentu, todėl paviršinės nuotekos į rezervuarą nepateks. Mėšlo tvarkymo technologiniai procesai žymios aplinkos taršos nesukels, nes jie bus organizuojami laikantis aplinkosauginių reikalavimų.

Periodiškai mėšlas iš kauptuvų bus išvežamas. Ūkinės veiklos metu susidariusį mėšlą numatoma panaudoti savo laukų trėšimui ir pagal sutartis atiduoti ūkininkams. Trėšiant laukus bus laikomasi visų reikalavimų, numatytų Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše (Žin. 2005, Nr. 92-3434; 2011, Nr. 118-5583; 2012-09-14, Nr. 107-5444; 2012-11-20, Nr. 134-6849).

Žvėreliai bus laikomi pastate narveliuose, po kurias bus įrengta kieta danga su hidroizoliacija. (audinių mėšlas priskiriamas tiršto mėšlo kategorijai). Remiantis 2016 m. spalio 14 d. Nr. 3D-592, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu “Dėl kailinės žvėrininkystės ir triušininkystės ūkio technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 13:2016 patvirtinimo” švelniakailių žvėrelių laikymo stoginėse, mėšlas kaupiamas po narvais ant betono, asfalto, smėlio ar kitokio, su neaustinės tekstilinės medžiagos hidroizoliacija įrengto, kreikiamo pagrindo, todėl šiuo konkrečiu atveju susidaręs mėšlas kris ant kieta danga padengtos ir nuo aplinkos izoliuoto žemės paviršio, kuris bus valomas rankiniu būdu ir automatizuotai pristatomas į mėšlidę.

Pagal LR žemės ūkio ministro 2016 metų spalio 14 d. įsakymu Nr 3D-592 patvirtintomis „Dėl kailinės žvėrininkystės ir triušininkystės ūkio technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 13:2016 patvirtinimo“ mėšlo išeiga per metus :

8000 patelių X 28 kg/m= 224000 kg=224 t/m

1600 patinų X 28 kg/m = 44800kg= 44,8 t/m

36000 jauniklių X 8 kg/m= 288000=288,0 t/m

Viso mėšlo susidarys apie 556,8 t/m arba apie 696 m³ per metus. Kadangi mėšlas iš kaupuvių bus šalinimas du kartus per metus, reikalingas kaupuvių tūris $696 \text{ m}^3 : 2 = 348 \text{ m}^3$

Mėšlidė bus dengta, jos talpa - 6 mėnesių mėšlo kiekis. Sukauptas mėšlas bus atiduodamas ūkininkams, kurie jį panaudos kaip trąšą laukams tręšti. Mėšlas tvarkomas vadovaujantis Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“. Pagal laikomų suaugusių audinių skaičių paskaičiuojamas poreikis tręšiamų laukų :

$9600 \times 0,015 \text{ ha} = 144 \text{ ha}$.

Tręšiamų laukų plotas pagal azoto kiekį paskaičiuojamas :

$P=Q:MTN$, kur Q bendrojo azoto kiekis kg, MTN metinė tręšimo norma pagal bendrąjį azotą 170kg/ha

Vieno SG per metus išskiriamame mėšle yra 100kg bendrojo azoto, 1SG -40 audinių, kadangi bus slaikoma 9600 suaugusių audinių (patelių ir patinų) , $9600:40= 240 \text{ vnt}$.

$Q =240 \times 100= 24000\text{kg}$, tuomet $P=24000 :170 =141,17 \text{ ha}$.

Narvuose bus laikoma viena patelė ir vienas patinėlis, kurie vėliau atsiveda jauniklių. Žvėreliai kailiui bus auginami nuo gegužės iki gruodžio mėnesio, tada dalis patelių ir patinėlių bus paliekami veisimui, o kita dalis užmigdoma, užšaldoma ir išvežama į kitą įmonę (turinčią teisę) tolimesniam žvėrelių apdorojimui. Auginimo metu, dėl tam tikrų priežasčių ar ligų, kritę žvėreliai (tinkami kailiui) iki jų atidavimo specialioms įmonėms bus laikomi užšaldyti specialiaame šaldiklyje. Objekte produkcijos apdorojimas – kailių lupimas, žvėrelių kūnų mėsinėjimas nebus atliekamas.

6. Žaliavų naudojimas

Planuojamos ūkinės veiklos statybos laikotarpis:

PŪV objekto statybai bei teritorijų įrengimui bus naudojamos įvairios statybinės medžiagos: smėlis, žvyras, skalda, betonai, gelžbetoninės, metalinės, medinės, stiklo konstrukcijos ir elementai, įvairi armatūra ir kt. Statybų darbų metu naudojamoms transporto priemonėms bei mechanizmams

bus naudojami degalai (dyzelinas, benzinai ir/ar suskystintos dujos). Minėtiems darbams reikalingų medžiagų rūšys ir kiekis paaiškės tik techninio projektavimo metu.

Planuojamos ūkinės veiklos eksploatavimo laikotarpis:

Švelniakailių žvėrelių (audinių) šėrimui - naudojami pašarai. Vienas žvėrelis per dieną vidutiniškai suvartos apie 250 gramų maisto, o per metus viso ūkyje, planuojamų auginti žvėrelių maitinimui bus sunaudojama apie 4106 tonų pašarų.

Žvėrelių girdymui bei taros plovimui, darbuotojų buitinėms reikmėms bus naudojamas vanduo. Vidutiniškai per metus bus sunaudojama apie 11 672 m³ vandens (11112 m³ žvėrelių girdymui, 560 m³ – buitinėms reikmėms ir plovimams).

Švelniakailių žvėrelių (audinių) auginimo metu, narvelių dezinfekavimui sausu būdu bus naudojamas dezinfekantas. Taip pat, takų tarp narvų vietose, į kurias patenka žvėrelių mėšlas, dezinfekcijai bus barstomos gesintos kalkės. Numatomos naudoti pavojingos, nepavojingos cheminės medžiagos ir preparatai bei jų kiekiai pateikti žemiau esančioje lentelėje.

Lentelė Nr. 1 Numatomos naudoti pavojingos ir nepavojingos cheminės medžiagos ir jų kiekiai.

Pavadinimas	Pavojingumas	Kiekis per metus
Narvelių dezinfekantas "Virocid"	Ardantis (esdinantis), pavojingas aplinkai	112 litrų
Gesintos kalkės	Dirginanti, nepavojinga aplinkai	2,8 tonos

Planuojamoje ūkinėje veikloje nebus saugomas ir naudojamas pavojingų medžiagų kiekis, viršijantis nustatytą Lietuvos ūkio objektuose naudojamų pavojingų medžiagų ribinius kiekius (LR Vyriausybės 2008 m. rugsėjo mėn. 10 d. nutarimas Nr.913 "Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatai ir pavojingųjų medžiagų ir mišinių sąrašą, jų kvalifikacinių kiekių nustatymo ir cheminių medžiagų bei mišinių priskyrimo pavojingosioms medžiagoms kriterijų aprašą", Žin., 2008, Nr.109-4159, nauja redakcija nuo 2015-06-0, Nr.517, 2015-05-27, paskelbta TAR 2015-05-29). Sprogstamų, degių, dirginančių, toksiškų, kancerogeninių, esdinančių, infekcinių teratogeninių, mutageninių atliekų nebus. Radioaktyvios medžiagos nebus naudojamos ir saugomos.

Švelniakailių žvėrelių (audinių) auginimo ir veisimo metu radioaktyvios medžiagos nebus naudojamos.

7. Gamtos išteklių naudojimas ir regeneracinis pajėgumas

Švelniakailių žvėrelių veisimo ir auginimo metu bus naudojamas vienintelis gamtos išteklius – vanduo. Jis naudojamas audinių girdymui, žvėrelių girdymo taros plovimui bei darbuotojų buitinėms reikmėms. Požeminio geriamojo vandens išteklių naudojimas nežymus, vanduo žvėrelių girdimui bus imamas iš planuojamo įrengti artezinio vandens gręžinio. Numatomas sunaudoti vandens kiekis pateiktas žemiau esančioje lentelėje.

Lentelė Nr. 2. Numatomas sunaudoti vandens kiekis per metus.

Pavadinimas	Suvartojama m ³ /metus
Plovimams ir darbuotojų buitinėms reikmėms	560
Žvėrelių girdymui	11112

Analizuojamo objekto eksploatacija neturėtų daryti neigiamo poveikio požeminio ir paviršinio vandens atsistatymo galimybėms ir pajėgumui.

Kiti gamtos ištekliai, tokie kaip – žemė, dirvožemis, biologinė įvairovė objekto eksploatacijos metu nebus naudojami.

8. Energijos išteklių naudojimo mastas

Švelniakailių žvėrelių veisimo ir auginimo metu numatomi naudoti energijos ištekliai ir sunaudojami jų kiekiai per metus pateikti 3 lentelėje.

Lentelė Nr. 3 Numatomi naudoti energijos ištekliai

Žaliava	Per metus
Dyzelinas	2,6 tonos
Elektros energija	59 454 kWh

Tikslus energijos išteklių naudojimo mastas bus aiškus rengiant techninį projektą. Pastatų, kuriuose auginami žvėreliai šildymas nenumatytas. Administracinėms, buitinėms patalpos, kurių bendras plotas iki 150 m², numatytas šildymas biokuru.

9. Pavojingų, nepavojingų ir radioaktyvių atliekų susidarymas

Švelniakailių žvėrelių veisimo ir auginimo metu susidarys kraikinis mėšlas, per metus vidutiniškai susidarys apie 556,8 tonų. Remiantis 2016 m. spalio 14 d. Nr. 3D-592, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu “Dėl kailinės žvėrininkystės ir triušininkystės ūkio technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 13:2016 patvirtinimo” švelniakailių žvėrelių laikymo pastatuose, mėšlas bus kaupiamas po narvais ant betono, asfalto, smėlio ar kitokio, su neaustinės tekstilinės medžiagos hidroizoliacija įrengto, reikiamo pagrindo, todėl šiuo konkrečiu atveju susidaręs mėšlas kris ant kieta danga padengto ir nuo aplinkos izoliuoto žemės paviršio, kuris valomas bus rankiniu būdu ir automatizuotai (autokrautuvo pagalba) pristatomas į mėšlidę. Mėšlidė bus dengta, joje tilps 6 mėnesių mėšlo kiekis. Sukauptas mėšlas bus atiduodamas ūkininkams, kurie jį panaudos kaip trąšą laukams tręšti.

Žvėrelių auginimo metu pasitaiko, kad dėl įvairių priežasčių (ligų, infekcijų ir pan.) žvėreliai krenta. Auginimo metu kritę žvėreliai (tinkami kailiui) iki jų atidavimo specialioms įmonėms bus laikomi užšaldyti specialiame šaldiklyje. Infekcijos protrūkio atveju gali susidaryti kritę žvėreliai (kodas 02 01 02), kurie bus saugiai utilizuojami, perduodant į UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“.

Darbuotojų buitinėse patalpose susidarys buitinės atliekos, kurios bus kaupiamos tam skirtuose konteneriuose ir vėliau pagal nustatytą grafiką atiduodamos šias atliekas tvarkyti turinčiai teisę įmonei.

Biologiniame nuotekų valymo įrenginyje susidarys nuotekų valymo dumblas, kuris bus atiduodamas šias atliekas tvarkyti turinčiai teisę įmonei.

Analizuojamo objekto veiklos metu nesusidarys jokios pavojingos ir radioaktyvios atliekos.

Švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimo ir auginimo metu susidarysiančios atliekos ir jų kiekiai pateikti žemiau esančioje lentelėje.

Lentelė Nr. 4 Atliekų susidarymas

Atliekos			
Kodas pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 1 priedą	Pavadinimas	Patikslintas pavadinimas	Pavojingumas (pagal Atliekų tvarkymo taisyklių 2 priedą)
1	2	3	4
17 09 04	Statybinės atliekos	Statybinės atliekos	Statybos darbų metu

02 01 02	Gyvūnų audinių atliekos	Kritę žvėreliai	Audinių auginimo ferma
02 01 06	Gyvūnų ekskrementai, šlapimas ir mėšlas, srutos, atskirai surinkti ir tvarkomi už susidarymo vietas	Kraikinis mėšlas	Audinių auginimo ferma
20 03 01	Mišrios komunalinės atliekos	Mišrios komunalinės atliekos	Susidaro dėl buitinių poreikių (atiduodama atliekų tvarkytojui)
19 08 05	Nuotekų valymo dumblas	Buitinių nuotekų biologinio valymo įrenginio dumblas	Buitinių nuotekų biologinio valymo įrenginio eksploatacija

10. Nuotekų susidarymas ir jų tvarkymas

Švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimo ir auginimo metu susidarys buitinės, gamybinės ir paviršinės (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekos.

Buitinės nuotekos. Buitinės nuotekos susidarys darbuotojų buitinėse patalpose. Įmonėje pradžioje dirbs 2-3 darbuotojai, o galutinai pabaigus įgyvendinti analizuojamą projektą – 5-7 darbuotojai. Visos susidarančios buitinės nuotekos bus nuvedamos į planuojamą įrengti uždara biologinio valymo įrenginį, kur bus išvalomos ir išleidžiamos natūraliai infiltruotis į gruntą. Susidarančių buitinių nuotekų kiekis prilyginamas suvartojamo vandens kiekiui, tai vidutiniškai apie 0,49 m³ per parą ir apie 180 m³ per metus.

Gamybinės nuotekos. Gamybinės nuotekos ūkinėje veikloje nesusidarys, nes narvų valymui bus naudojamas sausas dezinfekantas..

Paviršinės (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekos. Nuo švelniakailių žvėrelių laikymo pastatų stogų lietaus ir sniego tirpsmo vanduo bus surenkamas lietvamzdžiais ir išleidžiamos natūraliai infiltruotis į gruntą.

Skaičiuotinis paviršinių nuotekų debitas nuo stogo (nuolydžio, didesnio kaip 0,015) stogo apskaičiuojamas taip (STR 2.07.01:2003, 9 priedas):

$$Q_{\max} = \frac{F \cdot I_5}{10000}, \text{ l/s}$$

Kai: F – stogo plotas, m², I₅ – kartą per metus pasikartojančio 5 min trukmės lietaus intensyvumas, l/(s.ha), apskaičiuojamas pagal formulę (imant T=5 min):

$$F=6475,72 \text{ m}^2$$

$$I = \frac{A}{T + B} + c, \text{ l/(s.ha)}$$

Kai: A, B, c – lietaus parametrai, priklausantys nuo vietos geografinių – klimatinių sąlygų ir nuotakyno ištvainimo retmens dydžio; T – lietaus trukmė - 5 min.:

$$A = 2788, B = 12, c = -6,1$$

$$T = 5 \text{ min.}$$

$$I = \frac{A}{T + B} + c = \frac{2788}{5 + 12} + (-6,1) = 157,9 \text{ l/(s.ha)},$$

$$Q_{\max} = \frac{F \cdot I_{10}}{10000} = \frac{6475 \times 157,9}{10000} = 102,24 \text{ l/s}$$

Paviršinių nuotekų kiekis nuo projektuojamų įvažiavimų ir kietųjų dangų:

$$Q = F \times I \times C_{\text{vid}} = 0,4454 \times 157,9 \times 0,90 = 63,29 \text{ l/s}$$

Metinis paviršinių nuotekų kiekis:

(Pagal RSN156-94 Varena $h_{\text{met}} = 650 \text{ mm}$).

$$W_{\text{MET}} = 10 \times 650 \times 0,95 \times 0,6475 \times 1 = 4208,75 \text{ m}^3/\text{met}, \text{ (Nuo stogo)}$$

$$W_{\text{MET}} = 10 \times 650 \times 0,95 \times 0,4454 \times 1 = 2750,34 \text{ m}^3/\text{met}, \text{ (Nuo aikštelės)}$$

Paviršinės nuotekos nuo pastatų stogų bus natūraliai sugerdinamos į gruntą, t.y. savaime bus nukreipiamos į žalią veją. Paviršinės nuotekos nuo kietųjų dangų taip pat natūraliai bus sugerdinamos į gruntą, nes šios nuotekos bus švarios, jos neturės sąlyčio su mėšlu. Taršių teritorijų PŪV veiklos sklype nebus. Numatomas bendras vidutinis metinis nuotekų kiekis nuo teritorijos ir pastato stogų – 6959,09 m³/metus.

11. Cheminės taršos susidarymas ir jos prevencija

Oro taršos emisijos kiekio skaičiavimai atlikti vadovaujantis EMEP/EEA (Air pollutant emission inventory guidebook – 2016, 3. Agriculture, 3B Manure management). Pagal minėtą metodiką, laikant audines į aplinkos orą išsiskirs amoniakas, kietosios dalelės ir LOJ. Metinė teršalų emisija skaičiuojama pagal formulę:

$$E_{\text{NH}_3} = \text{AAP}_{\text{gyv.}} \times \text{EF}_{\text{taršos faktorius}} \text{ [kg/metus]}$$

$\text{AAP}_{\text{gyv.}}$ – bendras vidutinis metinis gyvūnėlių laikymo skaičius;

$\text{EF}_{\text{taršos faktorius}}$ – vidutinis metinis taršos faktorius vienam gyvūnėliui.

Pagal metodiką amoniakas išsiskiria žvėrelių laikymo ir mėšlo saugojimo metu.

Pagal metodikos 3.5 lentelę nuo vieno švelniakailio žvėrelio išsiskiria 0,018 kg kietųjų dalelių, iš kurių 0,008 kg sudaro KD_{10} ir 0,004 kg $\text{KD}_{2,5}$.

Pagal metodikos 3.12 lentelę nuo vieno švelniakailio žvėrelio išsiskiria 0,005684 kg LOJ.

Auginant 450000 vnt. audinių į aplinkos orą išsiskirs:

$$M_{\text{kietųjų dalelių}} = 45000 \times 0,018 = 810 \text{ kg/metus} = 0,81 \text{ t/metus} = 0,0256 \text{ g/s}$$

$$M_{\text{KD10}} = 45000 \times 0,008 = 360 \text{ kg/metus} = 0,360 \text{ t/metus} = 0,01141 \text{ g/s}$$

$$M_{\text{KD2,5}} = 45000 \times 0,004 = 180 \text{ kg/metus} = 0,180 \text{ t/metus} = 0,00571 \text{ g/s}$$

$$M_{\text{LOJ}} = 45000 \times 0,006584 = 255,78 \text{ kg/metus} = 0,256 \text{ t/metus} = 0,00811 \text{ g/s}$$

Pagal metodikos 3.2 lentelę nuo vieno švelniakailio žvėrelio išsiskiria 0,02 kg amoniako. Taigi vadovaujantis šia metodika fermoje išsiskiriančio amoniako kiekis $M_{\text{amoniako}} = 45000 \times 0,02 = 900 \text{ kg/metus} = 0,9 \text{ t/metus} = 0,02853 \text{ g/s}$

Amoniako kiekis iš mėšlidės: pagal metodikos 3.9 lentelę, nuo vieno švelniakailio žvėrelio išsiskiria 0,09 kg amoniako.

$$M_{\text{amoniako}} = 45000 \times 0,09 = 4050 \text{ kg/metus} = 4,05 \text{ t/metus} = 0,1284 \text{ g/s}$$

Lentelė Nr. 5 Maksimalus galimi susidarantys teršalų kiekiai

Taršos šaltinis Nr.	Išmetami teršalai	Gyvūnų sk. vnt	EF taršos faktorius	g/s	t/metus	Teršalų išmetimo veikimo trukmė, val.
601	NH ₃	45000	0,02	0,02853	0,90	8760
	PM10		0,008	0,01141	0,36	
	PM2,5		0,004	0,00571	0,18	
	LOJ		0,005684	0,00060	0,019	

Apskaičiuotos oro teršalų pažemio koncentracijos lygintos su ribinėmis aplinkos oro užterštumo vertėmis (RV), patvirtintomis 2001 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrų įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ (Žin., 2010, Nr.82-4364). (žiūr. 6 lentelę).

Lentelė Nr. 6 Teršalų ribinės vertės nustatytos žmonių sveikatos apsaugai.

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė
Kietos dalelės (KD10)	paros	50 µg/m ³
	kalendorinių metų	40 µg/m ³
Kietos dalelės (KD2,5)	kalendorinių metų	25 µg/m ³
Amoniakas	pusės valandos	0,2 mg/m ³ (200 µg/m ³)

Vadovaujantis LR aplinkos ministro bei LR sveikatos apsaugos ministro 2007m birželio 11d. įsakymo Nr.D1-329/V-469 redakcija „Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus. Sąrašas ir ribinės aplinkos oro užterštumo vertės“ poveikio aplinkos orui vertinimui taikoma pusės valandos ribinė vertė (teršalams, kuriems pusės valandos ribinė vertė nenustatyta, taikoma vidutinė paros ribinė vertė).

Programinė teršalų (oro ir kvapų) sklaidos modeliavimo įranga

Oro ir kvapų tarša įvertinta matematiniu modeliu „ISC - AERMOD-View“. AERMOD modelis skirtas pramoninių ir kitų tipų šaltinių ar jų kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje skaičiuoti. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV – 200 įsakymu „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ LR Aplinkos ministerija AERMOD įvardina kaip vieną iš modelių, kurie gali būti naudojami atliekant strateginį bei išsamų poveikio aplinkai bei sveikatos vertinimus.

Rezultatų vidurkinimo laiko intervalas

Atliekant teršalų sklaidos modeliavimą nagrinėjamam objektui parinkti vidurkinimo laiko intervalai, atitinkantys konkrečiam teršalui taikomos ribinės vertės vidurkinimo laiko intervalai.

Procentiliai

Siekiant išvengti statistiškai nepatikimų koncentracijų „išsišokimų“, galinčių iškraipyti bendrą vaizdą, modelyje naudojami procentiliai. Šiuo atveju naudoti procentiliai:

NH₃ (1 val.) 98,5 procentilis;

KD₁₀ (24 val.) 90,4 procentilis;

LOJ (1 val.) 98,5 procentilis

Meteorologiniai duomenys

Meteorologinius duomenis 5 metų pateikta Lietuvos Hidrometeorologijos Tarnybos prie Aplinkos Ministerijos Klimatologijos skyrius nuo 2012-2016.

Foniniai duomenys

Konkrečiam atvejui naudojamas oro foninis užterštumas. Šiuo atveju naudoti švarių Lietuvos kaimiškųjų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertės www.gamta.lt.

Oro teršalų modeliavimo rezultatai

Apskaičiuotos oro teršalų pažemio koncentracijos lygintos su ribinėmis aplinkos oro užterštumo vertėmis (RV), patvirtintomis 2001 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrų įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ (Žin., 2010, Nr.82-4364). (žiūr. 0 lentelę).

Foninio aplinkos oro užterštumo vertės arba duomenys šioms vertėms apskaičiuoti

Teršalų pažeminių koncentracijų sklaida buvo skaičiuota 2000 X 2000 m teritorijoje. Vietovės foninio užterštumo duomenys paimti iš www.gamta.lt kaimiškų teritorijų užterštumo duomenys.

Oro taršos modeliavimo rezultatai

Objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimo pažemio sluoksnyje rezultatai pateikiami 7 lentelėje.

Oro taršos sklaidos žemėlapiai pateikti Prieduose.

Lentelė Nr. 7 Teršalų pažemio koncentracijų skaičiavimų rezultatų analizė

Teršalų pavadinimas	Ribinės vertės, mg/m ³		Sklaidos skaičiavimų rezultatai		
	laikotarpis	µg/m ³	be fono, maks.	su fonu	
			µg/m ³	µg/m ³	dalimis
Amoniako	valandos	200	4,598	4,598	0,023
	paros	40	6,598	6,598	0,165
Kietosios dalelės (KD ₁₀)	paros vidurkio 90,4 procentilis	50	1,527	11,399	0,228
	1 metų	40	0,3993	12,527	0,313
Kietosios dalelės (KD _{2,5})	1 metų	25	0,1976	6,198	0,248
LOJ	1 val. 98-tasis procentilis	1000	1,952	1,952	0,002

Išvados:

Teršalų pažeminio maksimalios koncentracijos aplinkos ore be fono ir su fonu neviršija ribinių verčių aplinkos ore.

Lietuvoje kvapas reglamentuojamas 2011 m. sausio 1 d., įsigaliojusių Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V – 885 Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“. Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³). PŪV teritorijoje bus eksploatuojami 2 neorganizuoti taršos (kvapų) šaltiniai, iš kurių į aplinkos orą išmetamas amoniakas, kuriam nustatyta kvapo slenksčio vertė. Neorganizuoti aplinkos oro taršos šaltiniai Nr. 601 ir 602 tai pastatai, kuriuose bus laikomos audinės. Planuojamos ūkinės veiklos metu į aplinkos orą išmetamas teršalas turintis kvapą yra amoniakas. Amoniako koncentracijos buvo perskaičiuotos į europinius kvapo vienetus pagal kvapų valdymo metodines rekomendacijas. Vienas iš naujausių mokslinių tyrimų nustatant amoniako kvapo slenksčio vertę yra paskelbtas Jungtinės Karalystės moksliniame žurnale „Toxicological and Environmental Chemistry“ (Cawthon et al. 2009). Šiame straipsnyje (šaltinyje) nurodoma, kad amoniako kvapo slenksčio vertė yra 1,1 ppm, t. y. 0,76 mg/m³. Šią amoniako kvapo slenksčio vertę siūlytina taikyti vertinant amoniako sklaidžiamą kvapą“. Maksimali 1 valandos kvapo koncentracija taikant 98,08 procentilį aplinkinėse teritorijose, sudaro be fono: 0,0064 OUE/m³ (0,0008 RV, kai RV = 8 OUE/m³). Ji pasiekama 10–30 m atstumu visomis

kryptomis nuo taršos šaltinių. Tai yra didžiausia koncentracija, kuri susidaro planuojamos ūkinės veiklos metu, esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms. Gautos skleidžiamo kvapo koncentracijos lygintos su ribinėmis vertėmis, patvirtintomis Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“. Didžiausios leidžiamos kvapo koncentracijos ribinės vertės yra 8 europiniai kvapo vienetai (OUE/m³). Planuojama ūkinė veikla žymesnio poveikio visuomenės sveikatai neturės. Kvapo skaidos žemėlapis pateikti prieduose.

Kvapo sklaidos žemėlapis pateiktas Priede.

Atliktas kvapo kaip teršalo modeliavimas, rezultatai parodė, kad kvapo ribinė vertė (8 kvapo vienetai) ūkio teritorijoje ir už jos ribų nėra viršijama.

12. Fizikinės taršos susidarymas ir jos prevencija

Audinės triukšmo nekeliantys gyvūnai. Fermos veikloje triukšmo, vibracijų, šviesos, šilumos ar elektromagnetinių spindulių nesusidarys. Analizuojamoje teritorijoje triukšmą, vibraciją, šviesą ar elektromagnetinę spinduliuotę skleidžiančių įrenginių nebus, vienintelis triukšmo šaltinis tai dirbantis vienas krautuvas. Krautuvo naudojimas bus momentinis, jis eksploatuojamas epizodiškai – mėšlo tvarkymo ir pašarų atvežimo metu.

Planuojama ūkinė veikla – švelniakailių žvėrelių veisimas ir auginimas nesukelia triukšmo, vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančiosios ar nejonizuojančiosios (elektromagnetinės) spinduliuotės.

Gyvenamųjų pastatų (namų) aplinkoje, išskyrus transporto sukeltą triukšmą nuo 6 iki 18 val. leidžiamas 55 (dBA) (maksimalus – 60 dBA); nuo 18 iki 22 val. - 50 dBA (maksimalus – 55 dBA); nuo 22 iki 6 val. - 45 dBA (maksimalus – 50 dBA). Šios normos, nurodytos Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ vykdant planuojamą ūkinę veiklą nebus viršijamos.

13. Biologinės taršos susidarymas ir jos prevencija

Biologinė tarša gali susidaryti dėl netinkamai tvarkomų kritusių pavienių ar masiškai dėl epidemijų kritusių žvėrelių. Pavieniai kritę žvėreliai, tinkami kailiui bus užšaldomi šaldikliuose ir išvežami kartu su kitais žvėreliais, atėjus jų migdymo laikui. Epidemijos protrūkio atveju, visi kritę švelniakailiai žvėreliai būtų atiduodami utilizuoti į UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“. Švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimo ir auginimo metu biologinė tarša nesusidarys.

14. Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių ir jų prevencija

Ekstremalių įvykių ir situacijų tikimybė minimali. Rekonstruojant pastatus ir naujai statomi pastatus bus vadovaujantis Lietuvos Respublikoje galiojančiomis statybos normomis ir statybos techniniais reglamentais, priešgaisrinių taisyklių reikalavimais. Objekte nenumatyti pavojingi

procesai, todėl avarių, gaisrų ir kitų ekstremalių situacijų tikimybė yra nedidelė. Gaisrų ar kitų ekstremalių situacijų (avarių) tikimybė minimali. Siekiant išvengti gaisrų sukeltos avarinės situacijos, o jai įvykus, sušvelninti padarinius įmonėje, bus parengta priešgaisrinės saugos instrukcija, su kuria bus supažindinti pasirašytinai visi įmonės darbuotojai. Pastatai bus aprūpinti šiuolaikiška priešgaisrine sistema, kuri leis pastebėti ir lokalizuoti kilusį gaisrą. Pastate bus įrengti šiuolaikiški elektros tinklai su apsaugos nuo elektros iškvos elementais, kas leidžia sumažinti gaisrų, kilusių dėl elektros gedimo, tikimybę. Patalpose bus sukomplektuotos avarių likvidavimo priemonės (gesintuvai, sorbentai ir kt.). Laikantis visų saugumo reikalavimų ekstremalių įvykių tikimybė minimali.

15. Planuojamos ūkinės veiklos rizika žmonių sveikatai

Rizika žmonių sveikatai dėl ūkinės veiklos nepakis. Vykdamas ūkinę veiklą į atmosferos orą išskirs labai maži teršalų kiekiai (žr. 7 lentelę), nuotekos bus tvarkomos pagal reikalavimus, todėl rizika susijusi su žmonių sveikata nenumatoma.

16. Planuojamos ūkinės veiklos sąveika su kita vykdoma ūkine veikla gretimose teritorijose

Planuojama ūkinė veikla pasirinktoje teritorijoje nesudaro nei teritorinių, nei funkcinių kliūčių gretimų teritorijų ūkinei komercinei veiklai ar jos plėtrai. Artimiausioje analizuojamo objekto gretimybėje, 1,7 km atstumu (pietvakarių kryptimi) yra įsikūrusi kaimo turizmo sodyba „Graikinė“. Taip pat aplink analizuojamą objektą yra išsidėstę dirbami žemės ūkio laukai, kuriuose yra auginamos įvairios kultūros, vystoma žemės ūkio veikla. Numatoma plėtoti ūkinę veiklą neturės reikšmingo neigiamo poveikio artimiausioje gretimybėje vykdomoms veikloms.

17. Veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, numatomas eksploatacijos laikas

Planuojama pastato įrengimą įgyvendinti vienu etapu. PŪV įgyvendinimo eiliškumas būtų:

- Techninio projekto parengimas, leidimo statybai gavimas;
- Teritorijos parengimas statybai;
- Pastato rekonstrukcija ir jo priklausinių statyba;
- Teritorijos sutvarkymas;

Statyba planuojama pradėti 2017-2018 metais. Veiklos eksploatacijos laikas neribotas.

III. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA

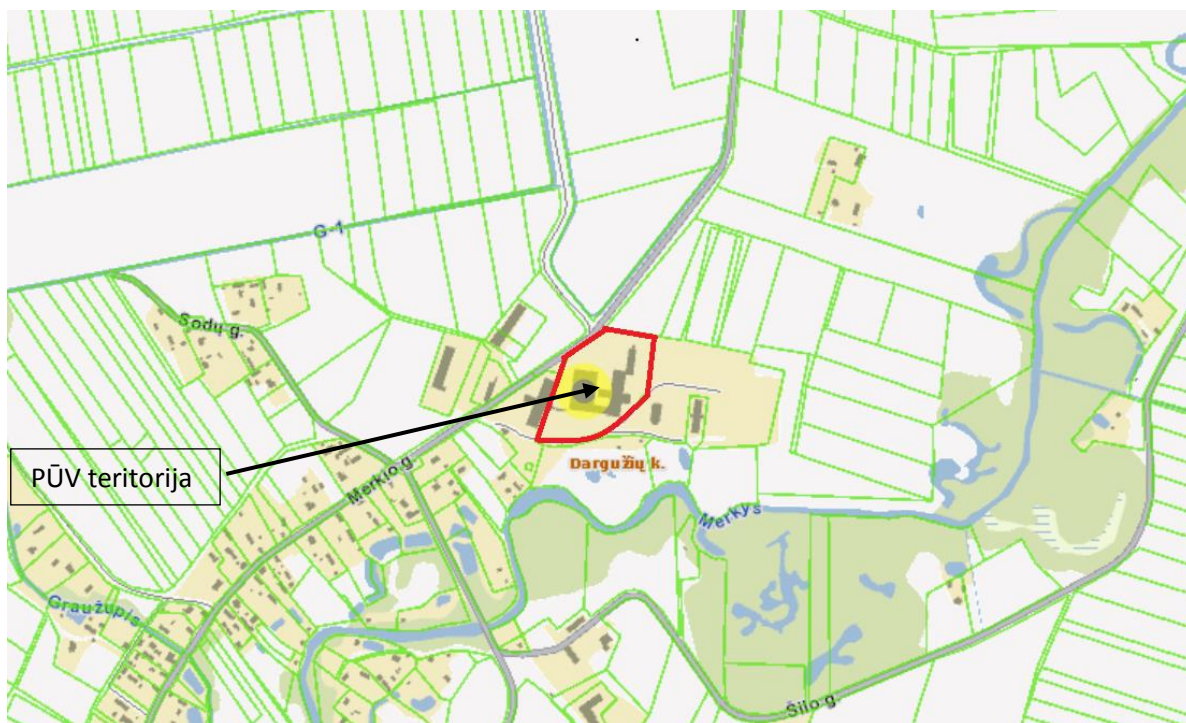
18. Planuojamos ūkinės veiklos vieta

PŪV numatoma vykdyti Varėnos r., Valkininkų seniūnijoje, Dargužių kaime, teritorijoje adresu – Merkio g. 87.

PŪV planuojama vykdyti 2,2938 ha žemės sklype kad. Nr. 3873/0003:401, Valkininkų k. v.

Teritorijoje dalyje bus įrengiami visi švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimui ir auginimui reikalingi statiniai bei inžinerinė infrastruktūra, numatomas teritorijos užstatymo plotas – 10 500 m² (1,05 ha). PŪV teritoriją iš šiaurinės pusės riboja Merkio gatvė, netoliese iš vakarinės pusės yra Merkio upė, iš kitų pusių supa žemės ūkio/komercinės paskirties sklypai su pastatais.

Žemės sklypo planas pridodamas (žr. Priedas Nr. 1).

Pav. 3. PŪV teritorijos gretimybės

Šiuo metu planuojamos veiklos teritorija nuosavybės teise priklauso UAB „Nado“, į.k. 302578721.

19. Planuojamos ūkinės veiklos sklypo ir gretimų žemės sklypų funkcinis zonavimas ir teritorijos naudojimo reglamentas

19.1. Funkcinis zonavimas ir teritorijos naudojimo reglamentas

Pagal Varėnos rajono teritorijos bendrąjį planą⁴ PŪV teritorija patenka į ekstensyvaus užstatymo gyvenamųjų vietovių kraštovaizdį.

Bendrojo plano pagrindinio brėžinio techninių reglamentų lentelėje nurodytos tokios teritorijos galimos pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys bei naudojimo būdai: kitos

⁴ Varėnos rajono bendrasis planas, patvirtintas Varėnos savivaldybės tarybos 2008 m. rugsėjo 23 d., sprendimu Nr. T-VI-403.

paskirties žemė (prioritetas teikiamas ekstensyvaus užstatymo (1-3 aukštų) užstatymo plėtrai, tradicinės planinės struktūros palaikymui; skatinama gyvenamosios funkcijos konversija į rekreacinę; skatinama specializuotų ūkių plėtra ir leidžiama žemės ūkio veiklos konversija, pakeitus pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį į kitą paskirtį, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka; ribojama pramonės įmonių bei veiklos rūšių, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, plėtra.

Vystoma PŪV neprieštaruja aukščiau aprašyto bendrojo plano reglamento sprendiniams.

Pav. 4. Ištrauka iš Šilutės miesto bendrojo plano pagrindinio brėžinio

PŪV vystoma žemės ūkio paskirties naudojimo teritorijoje (kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai). Planuojamas teritorijos užstatymo plotas numatomas teritorijos užstatymo plotas – 10 500 m² (1,05 ha).

Žemiau pateikiama PŪV teritorijoje žemės sklypų informaciniai duomenys vadovaujantis nekilnojamojo turto registro duomenimis.

Lentelė 1: PŪV žemės sklypų informaciniai duomenys

Žemės sklypo kadastrinis numeris:	3873/0003:401 (unik. Nr. 4400-4130-9962)
Adresas:	Merkio g. 87, Dargužių k., Valkininkų sen., Varėnos r. sav.
Žemės sklypo plotas:	2.2938 ha
Užstatyta teritorija:	1.4029 ha
Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis:	Žemės ūkio
Žemės sklypo naudojimo būdas:	Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai

Nuosavybės teisė:	UAB „NADO“
Nuomos sutartis:	-
Kitos daiktinės teisės:	-

PŪV teritorijos žemės sklypui kad. Nr. 3873/0003:401 nustatytos šios specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos⁵:

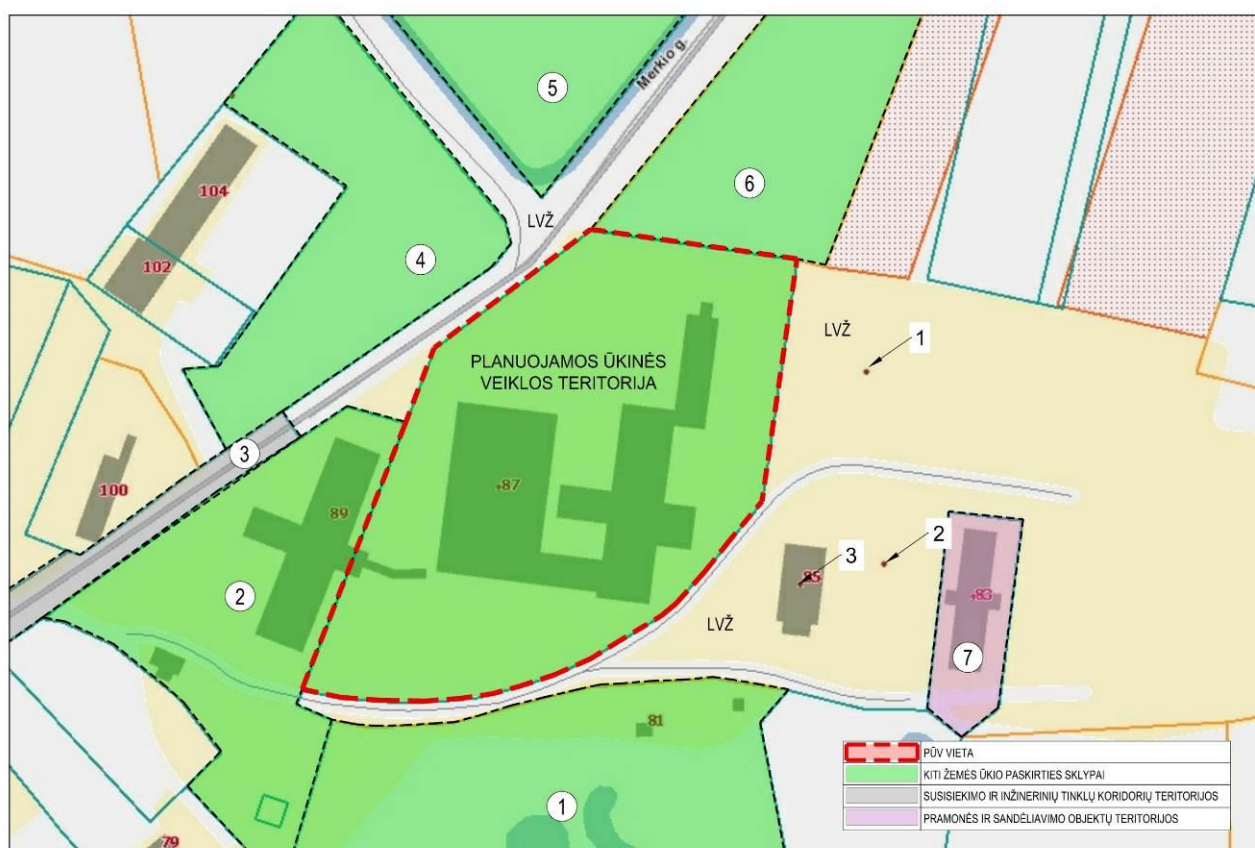
- XXIX. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos (1.5733 ha);
- II. Kelių apsaugos zonos (0.0546 ha).

Registrų centro duomenimis⁶ PŪV teritorijoje yra registruoti šie statiniai:

Lentelė 2: PŪV sklype registruoti statiniai

Pastatas	Paskirtis	Unikalus Nr.	Užstatytas plotas, m ²	Nuosavybė	Statybos metai
Pastatas-Karvidė	Kita (fermų)	4400-0335-9415	5215	UAB „NADO“	1980

Sklypui įregistruotas servitutas : Kelio servitutas – teisė važiuoti transporto priemonėmis (viešpataujantis). Kiti apribojimai: Apribojimas pagal Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinąjį įstatymą nekeisti pagrindinės žemės naudojimo paskirties 5 metus.

⁵ Lietuvos Respublikos vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimas dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo (Žin., 1992, Nr. 22-652). Galiojanti suvestinė redakcija nuo 2015-11-06.

⁶ Valstybės įmonė Registrų centras. Prieiga per internetą <<http://www.registrucentras.lt/>>.

Pav. 5 PŪV teritorijos gretimybės

PŪV teritorijos gretimybės informaciniai duomenys apie žemės sklypo paskirtis, naudojimo būdus ar specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas yra pateikiami 5 lentelėje.

Lentelė Nr. 8: Gretimų žemės sklypų informaciniai duomenys

Eil. Nr.	Kadastrinis Nr.	Žemės sklypo naudojimo paskirtis	Žemės sklypo naudojimo būdas	Nuosavybės teisė	Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų Nr.*
1.	3873/0003:344	Žemės ūkio	Kiti žemės ūkio paskirties sklypai	Stasys Aliukonis	VI, XLIV, XXIX
2.	3873/0003:153	Žemės ūkio	Kiti žemės ūkio paskirties sklypai	Bronislava Kazlauskienė, Algirdas Kazlauskas	I, II, VI, XLIV, XXIX
3.	3873/7001:3	Kita	Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	Lietuvos Respublika (patikėjimo teisė: Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos)	I, VI, XXIX
4.	3873/0002:396	Žemės ūkio	Kiti žemės ūkio paskirties sklypai	Algis Norkūnas	II, VI, XXIX
5.	3873/0002:124	Žemės ūkio	Kiti žemės ūkio paskirties sklypai	Viktoras Lapinas	XXI, XXIX
6.	3873/0003:336	Žemės ūkio	Kiti žemės ūkio paskirties sklypai	Raimundas Peciukonis, Irmantas Peciukonis	XXIX
7.	3873/0003:380	Kita	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos	Lietuvos Respublika (nuoma: UAB „Ekogranulė“)	VI, XXIX

*Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų⁷ numerių reikšmės:

- I. Ryšių linijų apsaugos zonos,
- II. Kelių apsaugos zonos,
- VI. Elektros linijų apsaugos zonos,
- XXI. Žemės sklypai, kuriuose įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos,
- XXIX. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės juostos,
- XLIV. Ichtiologiniai draustiniai.

PŪV teritorijos gretimybės informaciniai duomenys apie žemės sklypuose esančius nekilnojamojo turto registre įregistruotus pastatus ir statinius yra pateikiami 9 lentelėje.

Lentelė Nr. 9: Informaciniai duomenys apie gretimybės žemės sklypuose esančius pastatus

Eil. Nr.	Kadastrinis Nr.	Statinys	Pagrindinė naudojimo paskirtis	Statybos metai
1.	3873/0003:344	Pastatas - Transformatorinė	Negyvenamoji	1990 m.

⁷ Patvirtinta LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343; nauja 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1640 redakcija (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43).

2.	3873/0003:153	Pastatas - Kiaulidė	Kita (fermų)	1968 m.
		Pastatas – Dezinfekavimo pastatas	Kita	1982 m.
3.	3873/0003:380	Pastatas – Pjuvenų granulių cechas	Gamybos, pramonės	1982 m.

Kiti teritorijos gretimybėje, laisvoje valstybinėje žemėje registruoti statiniai pateikiami 10 lentelėje.

Lentelė Nr. 10. Kiti gretimybės statiniai

Eil. Nr.	Kadastrinis Nr.	Statinys	Pagrindinė naudojimo paskirtis	Statybos metai
1.	LVŽ	Pastatas – Siloso tranšėja	Sandėliavimo	1983 m.
2.	LVŽ	Pastatas – Sandėlis	Sandėliavimo	1978 m.
3.	LVŽ	Pastatas – Kiaulidė	Kita (fermų)	1978 m.

19.2. Vietovės infrastruktūra

Vietovėje, kurioje bus vystoma PŪV bus įrengti buitinių nuotekų tinklai, buitinių nuotekų valymo įrenginiai. Vietovėje yra elektros tiekimo tinklai.

PŪV vieta pasiekama pagrindiniu keliu Merkio gatve.

19.3. Detalusis teritorijos planavimas

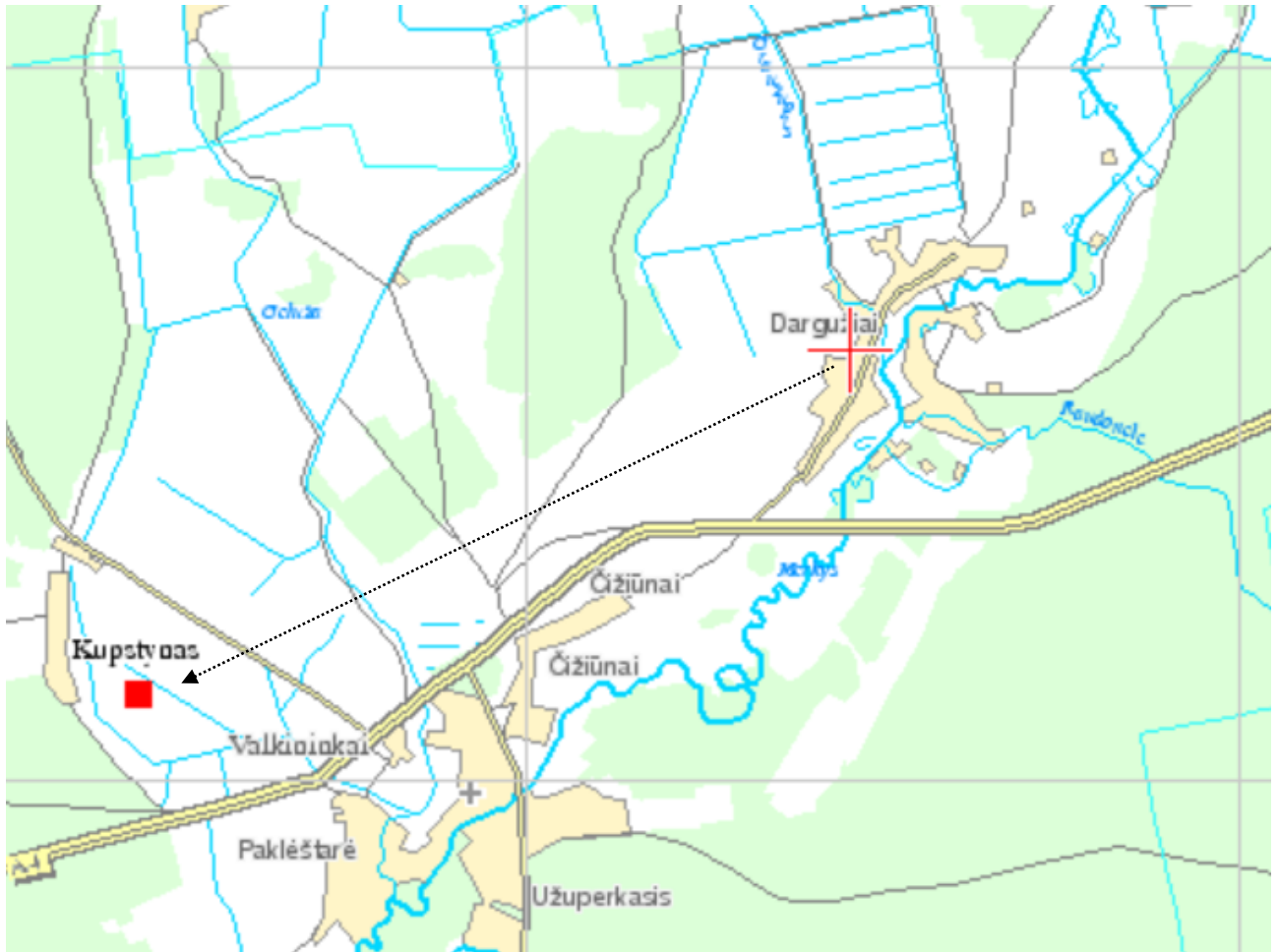
Vietovėje, kurioje bus vystoma PŪV, nėra parengto galiojančio detaliojo plano.

20. Informacija apie eksploatuojamus ir išžvalgytus žemės gelmių telkinių išteklius

Vertinant Lietuvos geologijos tarnybos duomenis⁸, pateikiama ši informacija:

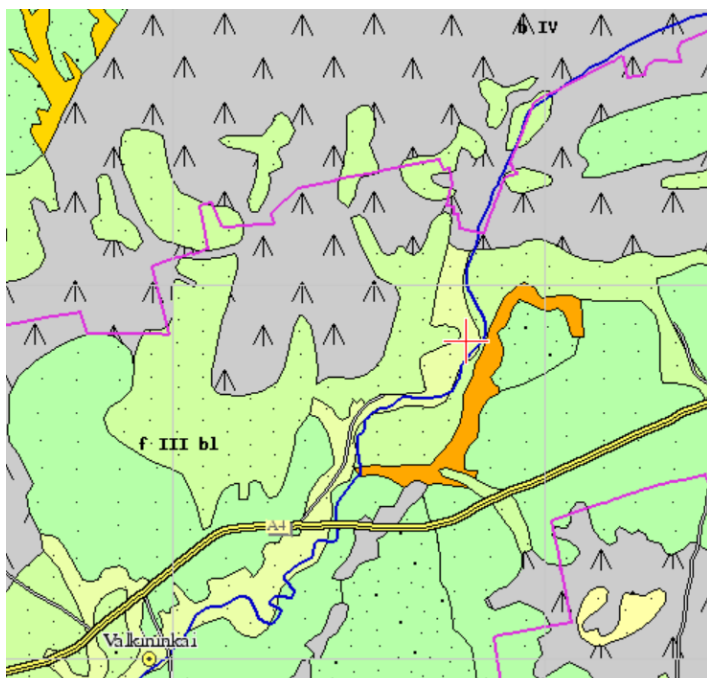
Naudingųjų iškasenų telkiniai. Artimiausias naudingųjų iškasenų telkinys yra nutolęs apie 3,55 km pietvakarių kryptimi nuo PŪV teritorijos (žr. Pav. 6). Telkinio identifikavimo numeris – , 567, pavadinimas –Kupstynas, išteklių rūšis – durpės, būklė – nenaudojamas, adresas – Alytaus apskr., Varėnos r. sav., Valkininkų sen., registravimo data – nenurodyta.

⁸ Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Prieiga per internetą: <<https://www.lgt.lt/>>.

Pav. 6. Ištrauka iš Naudingųjų iškasenų telkinių žemėlapis⁹

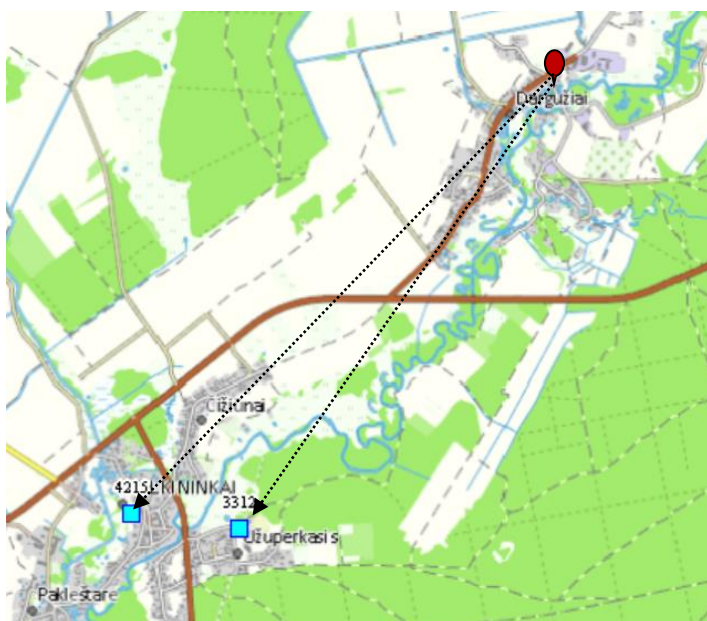
⁹ Žemės gelmių registras ŽGR. *Naudingųjų iškasenų telkiniai*. Prieiga per internetą: <https://www.lgt.lt/index.php?option=com_content&view=article&id=114&Itemid=1209&lang=lt>.

Pav. 7. Ištrauka iš Kvartero geologinio žemėlapis M1:200 000¹⁰

Dirvožemis. PŪV teritorijoje pagal kvartero geologiją, vyrauja smulkus smėlis. Amžius – Holocenas, genezė – aliuvus, litologija – smulkus smėlis.

Gėlo ir mineralinio vandens vandenvietės.

Pav. 8. Ištrauka iš Požeminio vandens vandenviečių žemėlapis¹¹

Artimiausia yra Užuperkasio (Varėnos r.) požeminio vandens vandenvietė, esanti Alytaus apskr., Varėnos r. sav., Valkininkų sen., Valkininkų mstl., nutolusi apie 4,257 km nuo PŪV teritorijos pietvakarių kryptimi. Valkininkų miestelio (Varėnos r.) vandenvietė nutolusi ta pačia kryptimi apie 4,659 km. Pagrindiniai šių vandenviečių duomenys pateikiami 7 lentelėje.

¹⁰ Valstybinė geologijos informacinė sistemos GEOLIS. *Kvartero geologinis žemėlapis M1:200 000*. Prieiga per internetą:

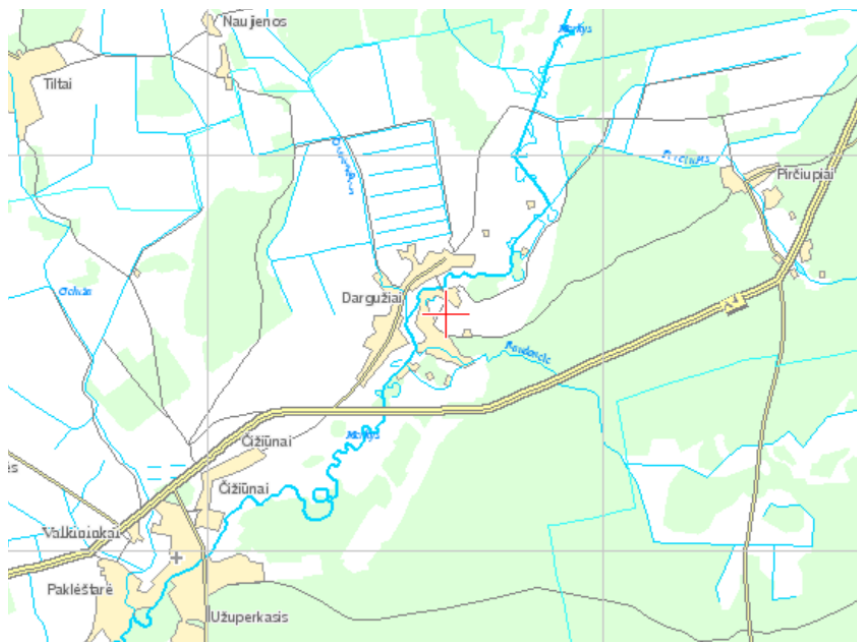
<https://www.lgt.lt/index.php?option=com_content&view=article&id=114&Itemid=1209&lang=lt>.

¹¹ Žemės gelmių registras ŽGR. *Požeminio vandens vandenviečių žemėlapis*. Prieiga per internetą:

<https://www.lgt.lt/index.php?option=com_content&view=article&id=114&Itemid=1209&lang=lt>.

Lentelė 3: Požeminio vandens vandenvietės duomenys

Reg. Nr.	Pavadinimas	Registravimo ŽGR data	Būklė	Išteklų rūšis	SAZ įsteigtas	SAZ projektas	Ištekliai	Geol. indeksas
3312	Užuperkasio (Varėnos r.)	2005-10-19	Naudojamas	Geriamasis gėlas vanduo	Ne	Yra	Aprobuoti	P2
4215	Valkininkų mstl. (Varėnos r.)	2007-01-31	Naudojamas	Geriamasis gėlas vanduo	Ne	Yra	Aprobuoti	agII-lžm-dn

Geologiniai procesai ir reiškiniai. PŪV teritorijoje ir jos gretimybėje nėra užfiksuota jokių geologinių procesų ar reiškinių, pavyzdžiui, erozijos, sufozijos, karsto, nuošliaužų.

Pav. 9. Ištrauka iš Geologinių reiškinių žemėlapio¹²

Geotopai. Artimiausias PŪV vietai geotopas yra 6,498 km atstumu, pietų kryptimi, nutolę Du akmenys „Jaučio pėda“ (Nr. 362), Alytaus apskr., Varėnos r. sav., Valkininkų sen., Kuršių k. Geotopo tipas – keli rieduliai, sudėtis – I – pilkas granito gneisas, II- rožinis granitas, unikalumas – du skirtingos petrografinės sudėties, dydžio ir mitologinės vertės žmonių nejudinti rieduliai. Geotopo apsaugos statusas: Valstybinis, įregistruotas 2005-10-03.

¹² Valstybinė geologijos informacinė sistema GEOLIS. *Geologiniai reiškiniai*. Prieiga per internetą: <https://www.lgt.lt/index.php?option=com_content&view=article&id=114&Itemid=1209&lang=lt>.

Pav. 10. Ištrauka iš Geotopų žemėlapio¹³

21. Informacija apie kraštovaizdį

Nagrinėjamos teritorijos kraštovaizdžio charakteristika pateikiama remiantis Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija¹⁴, išskiriant morfologinę, procesologinę ir percepcinę kraštovaizdžio pažinimo kryptis.

Kraštovaizdžio morfologinė samprata pagrįsta suvokimu, kad kraštovaizdis – tai gamtinių ir antropogeninių komponentų sankloda, tikrovėje pasireiškianti kaip teritorinių vienetų (kraštovaizdžio kompleksų) junginys. Tai reiškia, kad kraštovaizdį galima analizuoti ir vertikaliame pjūvyje (išskiriant jį sudarančius komponentus – nuo litosferos iki noosferos) ir horizontaliame – išskiriant įvairaus rango teritorinius vienetus pagal jų skirtingumą nuo šalia besiribojančių.

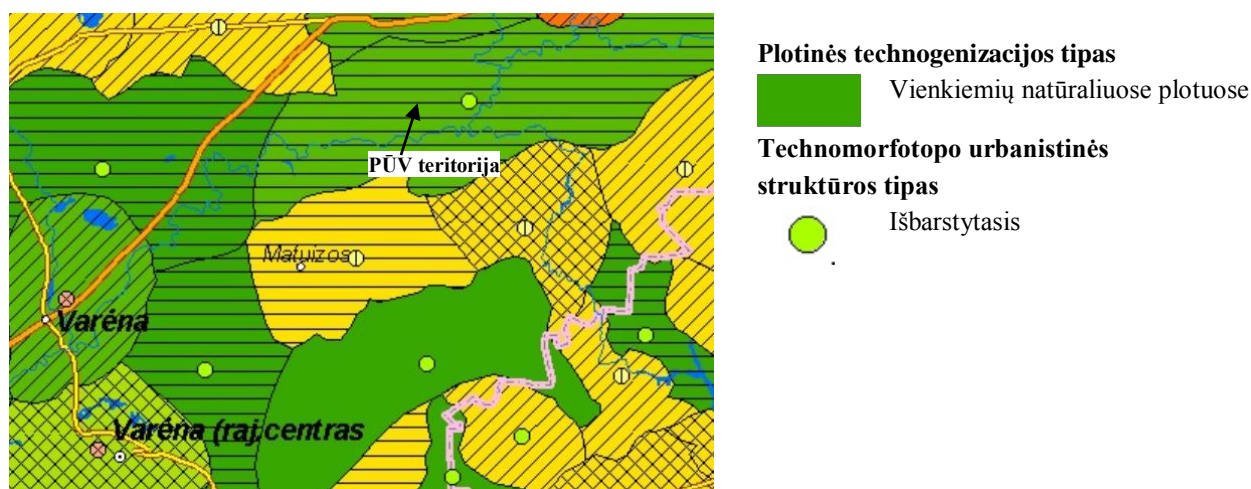
¹³ Valstybinė geologijos informacinė sistemos GEOLIS. *Geotopai*. Prieiga per internetą: <https://www.lgt.lt/index.php?option=com_content&view=article&id=114&Itemid=1209&lang=lt>.

¹⁴ KAVALIAUSKAS, Paulius, *et. al.* Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija (I ir II dalys). Vilnius: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, 2013.

Technomorfotipai

Morfologinėje pažinimo kryptyje kraštovaizdžio teritorinius vienetus – technomorfotopus – sukuria archeologinės liekanos, žemės naudmenos, statiniai ir inžineriniai įrenginiai.

Planuojamos veiklos teritorija priskiriama prie išbarstytojo technomorfotopo urbanistinės struktūros tipo bei vienkiemių natūraliuose plotuose plotinės technogenicacijos tipo. Infrastruktūros tinklo tankumas šiame kvartale siekia apie 0,501 – 1,000 km/kv.km.

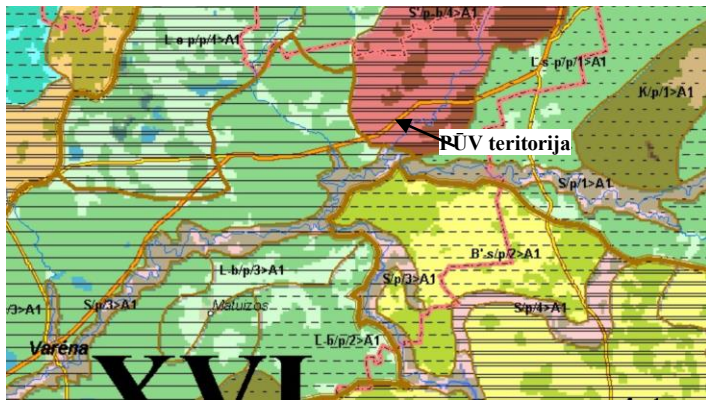
Pav. 11. Technomorfotipai

Fiziomorfotopai

Fiziomorfotopus (morfologinė pažinimo kryptis) nulemia kraštovaizdžio erdvinio komplekso, kaip fizinio kūno, komponentai: pamatinės uolienos, požemio oras, vandenys, dirvožemis, antropogeniniai dariniai.

Pagal Lietuvos kraštovaizdžio fiziomorfotopų žemėlapi, matyti, kad vertinama teritorija priskiriama Slėnių kraštovaizdžiui (S). Kraštovaizdžio porajonio indeksas yra $S'/p-b/4 > A1$. Papildančios teritorijos fiziogeninio pamato ypatybės - nepriskiriamos, vyraujančių medynų areale – pušis ir beržas. Kraštovaizdžio sukultūrinimo pobūdis priskiriamas agrariniam kraštovaizdžiui. Papildančios architektūrinės kraštovaizdžio savybės – A1 etnokultūriškumas.

Lietuvos kraštovaizdžio fiziomorfotopų žemėlapis parengtas masteliu 1 : 200 000, todėl, tikėtina, kad galima ribos tarp skirtingų fiziomorfotopų paklaida.

Bendrasis gamtinis kraštovaizdžio pobūdis

 Slėnių kraštovaizdis (S)

Kraštovaizdžio sukultūrinimo pobūdis

 Agrarinis kraštovaizdis (4)

Pav. 12. Fiziomorfotopai

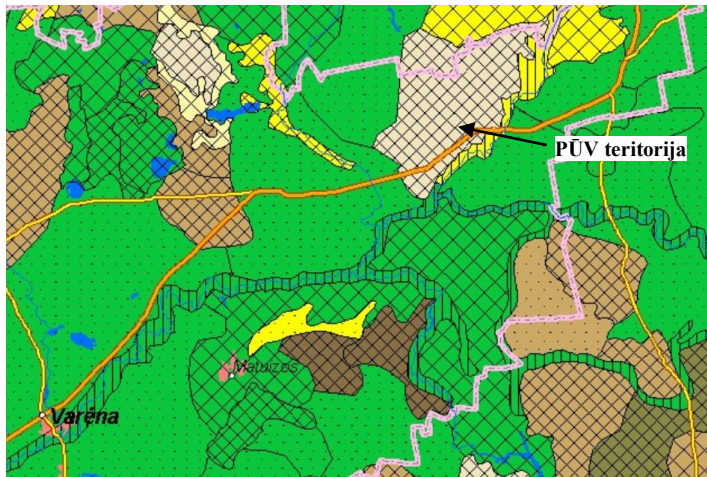
Biomorfotopai

Kraštovaizdžio biomorfotopai – kraštovaizdžio morfologiniai kompleksai, apibūdinami santykinai vienalytėse edafinių sąlygų požiūriu teritorijose susiformuojančia subnatūralių, antropogeninių bei renatūralizuotų ekosistemų vertikalia ir horizontalia teritorine organizacija.

Biomorfotopus (taip pat morfologinė pažinimo kryptis) sudaro biosferos komponentai: gyvūnai, grybai, augalai.

Vienas iš rodiklių, apibūdinančių biomorfotopo horizontalus mozaikiškumo struktūrą, remiantis trijų pagrindinių elementų (fono, salų bei koridorių) kombinacijomis. Pagal horizontalią biomorfotopų struktūrą PŪV teritorija priskiriama porėtam foniniam biomorfotopui – šis biomorfotopas skiriamas kai dominuoja viena ekosistema, užimanti ne mažiau nei 60% nagrinėjamos teritorijos po to, bet ji yra pajvairinama skirtingos augalijos ploteliai (arba vandens telkiniais), užimančiais nuo 1 iki 40 % nagrinėjamos teritorijos ploto.

Biomorfotopai pagal vertikalią kraštovaizdžio teritorinę biostruktūrą yra apibūdinami šiais rodikliais: vyraujantis pagal plotą aukščio tipas; vyraujantis pagal plotą kontrastingumo tipas. Pagal vertikalią biomorfotopų struktūrą PŪV teritorija patenka į agrokomplesų ir(arba) pelkių kraštovaizdį.

Pav. 13. Biomorfotopai

Vertikali biomorfotopų struktūra

Agrokompleksai arba pelkės (miškų plotai <500 ha)

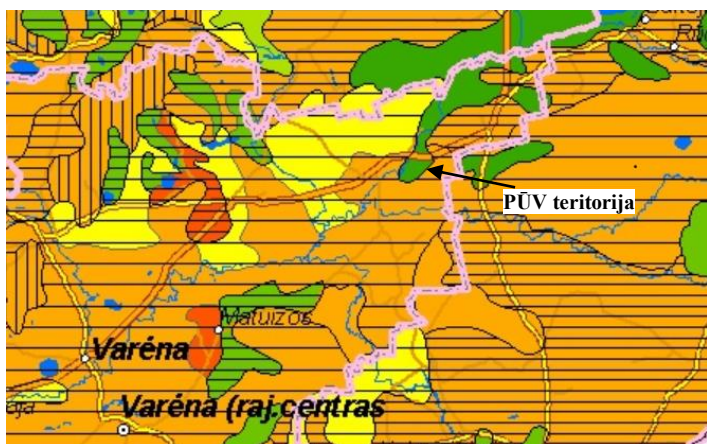
Horizontalioji biomorfotopų struktūra

Mozaikinis stambusis

Geocheminė toposistema

Atliekant kraštovaizdžio struktūros geocheminį tipizavimą, išskiriamos geosistemos pagal barjeriškumo laipsnį cheminių medžiagų srautams visuose kraštovaizdžio sistemos blokuose (augalija – dirvožemis – gruntinis vanduo). Kraštovaizdžio geosistemų buferiškumas – gebėjimas nukenksminti patekusius į jį cheminius teršalus – priklauso nuo trijų procesų intensyvumo: nuo toksiškų junginių suskaidymo ir pavertimo netoksiškais; nuo cheminių medžiagų konservavimo geocheminiuose barjeruose; nuo cheminių elementų išplovimo už dirvožemio profilio ribų.

Pagal atliktą Lietuvos kraštovaizdžio struktūros geocheminio tipizavimo studiją (procesologinė pažinimo kryptis), nagrinėjama teritorija priskiriama mažo buferiškumo geocheminei toposistemai pagal buferiškumo laipsnį ir subalansuotų srautų geocheminiam toposistemų tipui pagal migracinės struktūros tipą.

Pav. 14. Geocheminė toposistema

Geocheminės toposistemos pagal buferiškumo laipsnį

Mažo buferiškumo

Geocheminės toposistemos pagal migracinės struktūros tipą

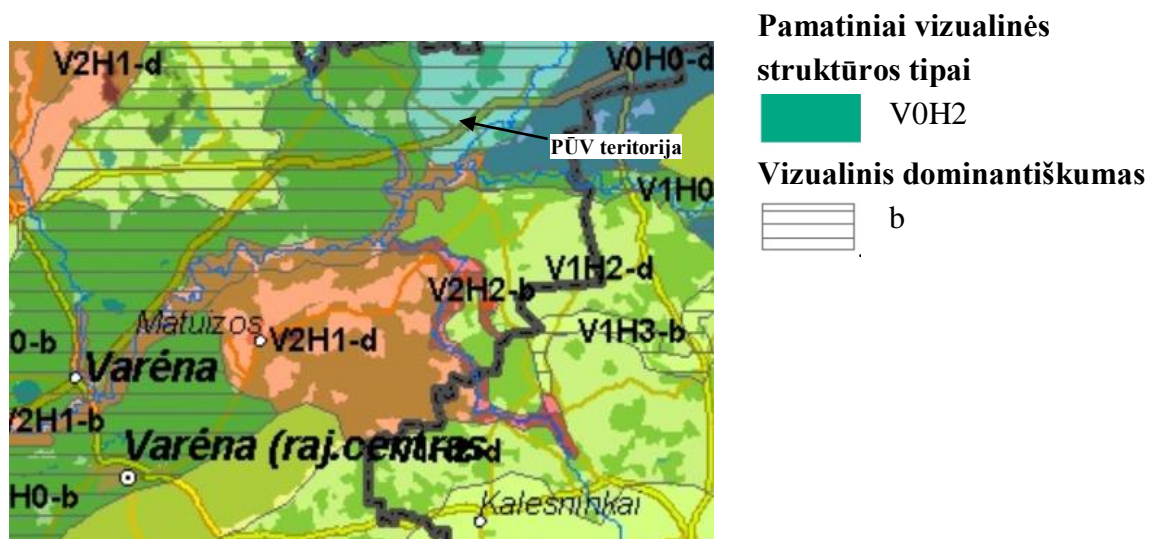
Subalansuotų srautų

Priklausomai nuo dirvožemio granulometrinės sudėties poveikio cheminių elementų išplovimui, geosistemos buferiškumo valai didėja nuo smėlių iki molių (mažiausiai buferingi šiuo atveju yra lengvi dirvožemiai).

Vizualinė struktūra

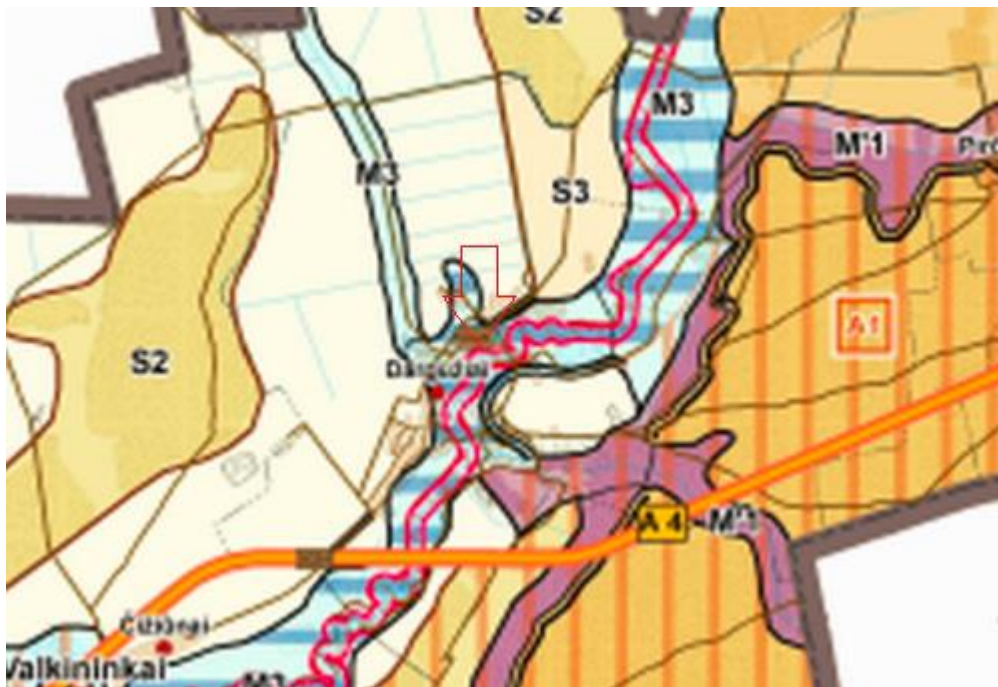
Kraštovaizdžio architektūrinės sampratos koncepcija yra paremta jo struktūros vizualiniu estetiniu, t.y. percepciniu, tipizavimu bei analize, išskiriant lokalius vizualinius erdvinius / teritorinius kraštovaizdžio struktūros vienetus – vadinamus videotopais.

Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros žemėlapyje mūsų nagrinėjama teritorija vertikaliajai sąskaidai (erdviniu despektiškumu) priskiriama nežymiai vertikaliajai sąskaidai – tai banguotas bei lėkštašlaičių slėnių kraštovaizdis su 2 lygmenų videotopų kompleksais. Horizontaliajai sąskaidai (erdviniu atvirumu) teritorija yra artima vyraujančių pusiau uždarytų iš dalies pražvelgiamų erdvių kraštovaizdžiui. Teritorijoje pasižymi kraštovaizdžio erdvinėje struktūroje išreikšti tik horizontalūs dominantai. Ši struktūra (V0H2-b) tarp vertingiausių estetiniu požiūriu Lietuvos kraštovaizdžio vizualinių struktūrų nepatenka.

Pav. 15. Vizualinė struktūra

Vertinant Varenos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės apsaugos brėžinį, PŪV teritorija ribojasi su nacionalinės ir regioninės ekologiniu koridoriumi. PŪV teritorija pažymėta kaip užstatyta teritorija.

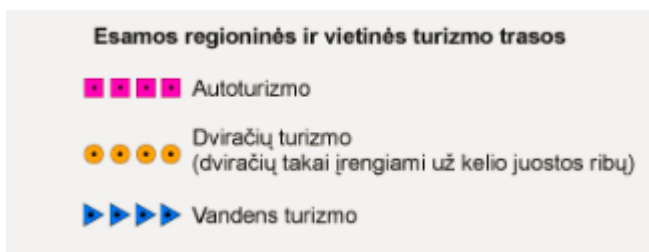
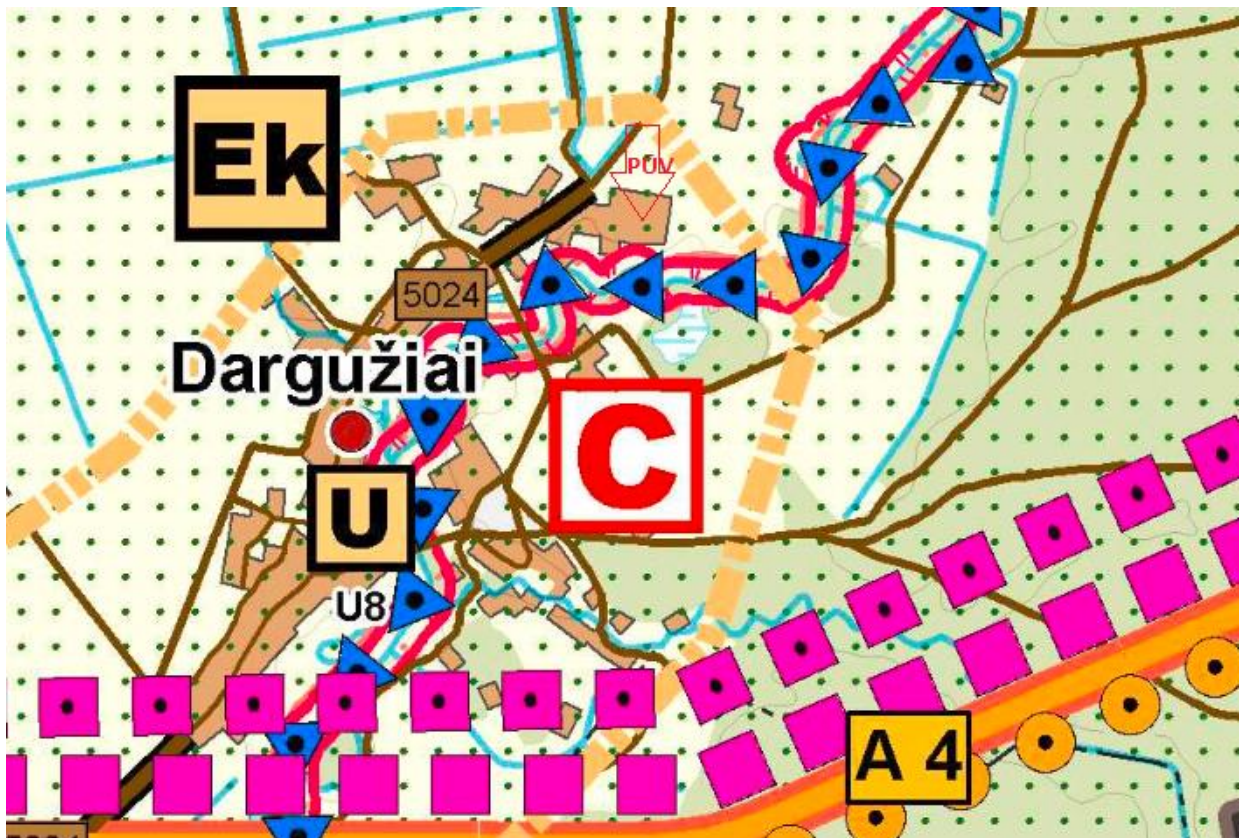
Ekologiniai koridoriai (bioekologinės jungtys)

K2 Nacionalinės ir regioninės svarbos

Migracijos koridoriai

- M1 - Išlakomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis
- M2 - Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis
- M3 - Gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai

Pagal Varėnos rajono savivaldybės bendrojo plano Gamtos ir kultūros paveldo teritorijų bei rekreacijos ir turizmo plėtojimo brėžinį, šalia PŪV teritorijos yra vandens turizmo trasa.

22. Informacija apie saugomas teritorijas

Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis¹⁵, PŪV teritorija nepatenka į jokias saugomas teritorijas (rezervatus, draustinius, gamtos paveldo objektus, atkuriamuosius, genetinius sklypus, nacionalinius, regioninius parkus, biosferos rezervatus ir poligonus, funkcinio zonavimo ir buferinės apsaugos zona, „Natura 2000“ teritorijas) ir su jomis nesiriboja.

Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija yra Merkio upė. Tai – buveinių ir paukščių apsaugai svarbi teritorija, nutolusi nuo PŪV teritorijos sklypo ribos apie 78,5 m pietų kryptimi. Nuo pastato, kur bus vykdoma ūkinė veikla iki Merkio upės apsaugos juostos yra apie 117,64 m atstumas, nuo sklypo ribos iki apsaugos juostos yra apie 68,45 m.

¹⁵ Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastras. Prieiga per internetą: <<https://stk.am.lt/portal/>>.

Pav. 16. Ištrauka iš LR saugomų teritorijų valstybės kadastro

Lentelė 4: Informacija apie saugomas teritorijas

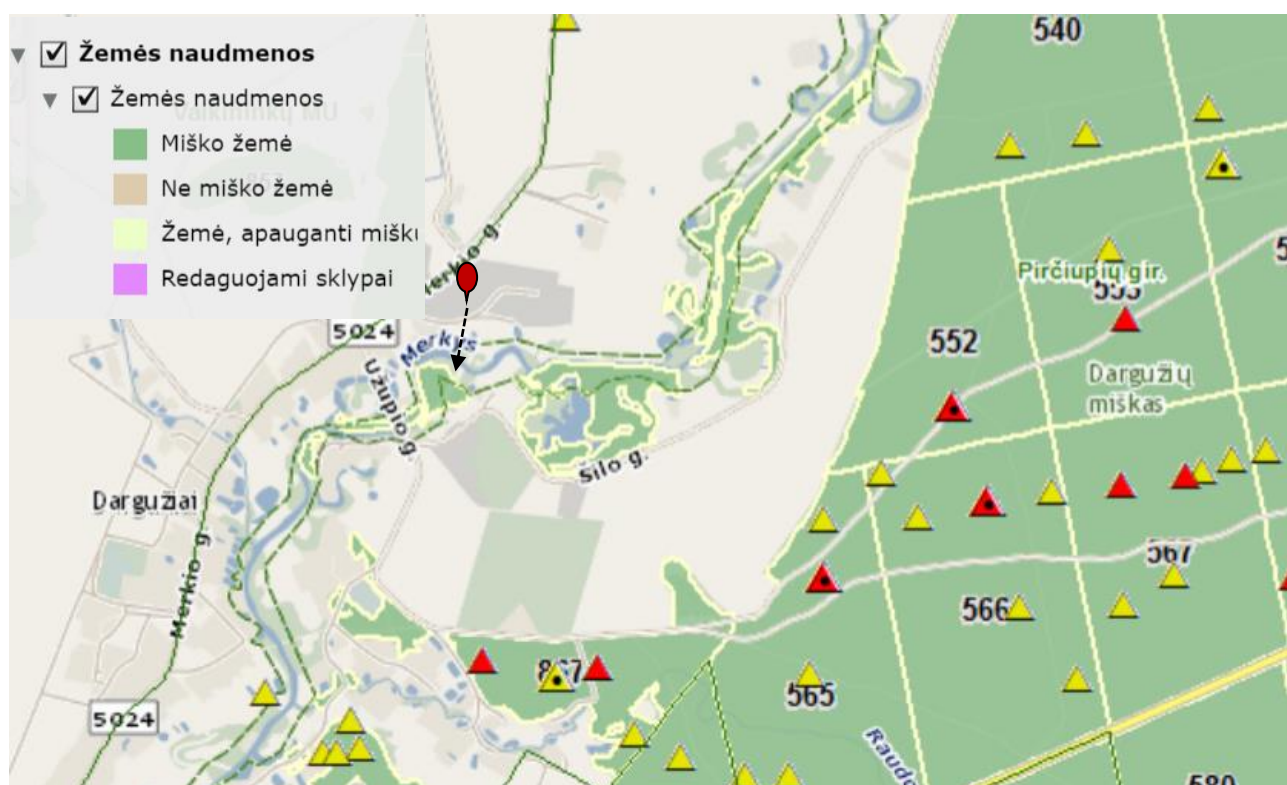
Pavadinimas:	Merkio upė
Identifikavimo kodas:	1000000000021
Vietovės identifikatorius (ES kodas):	LTVAR0011
Apsaugos statusas:	Teritorijos atitinkančios BAST kriterijus ir patvirtintos ministro įsakymu
Statuso suteikimo data:	2005-08-31
Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas:	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis; Didysis auksinukas; Kartuoelė; Mažoji nėgė; Paprastasis kirtiklis; Paprastasis kūjagalvis; Pleištinė skėtė; Ūdra
Plotas, ha:	2223,541617

Pavadinimas:	Merkio ichtologinis draustinis
Identifikavimo kodas:	0210604000005
Vietovės identifikatorius (ES kodas):	-
Apsaugos statusas:	Valstybinis gamtinis zoologinis-ichtologinis draustinis
Statuso suteikimo data:	1974-05-16
Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas:	išsaugoti draustinyje randamas saugomas gyvūnų rūšis ir Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines: margojo upėtakio (<i>Salmo trutta fario</i>) ir kiršlio (<i>Thymallus thymallus</i>) nerštavietes, salatį (<i>Aspius aspius</i>), kartuoelę (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), paprastąjį kūjagalvį (<i>Cottus gobio</i>), paprastąjį kirtiklį (<i>Cobitis taenia</i>), mažąją nėgę (<i>Lampetra planeri</i>), didįjį auksinuką (<i>Lycaena dispar</i>), pleištinę skėtę (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), ūdrą (<i>Lutra lutra</i>), 3260 upių sraunumas su kurklių bendrijomis, 6120 karbonatinių smėlynų smiltpieves, 6210 stepines pievas, 6230 *rūšių turtingus briedgauryneus[1], 6270 rūšių turtingus smilgynus, 6410 melvelynus, 6430 eutrofinius aukštuosius žolynus, 6450 aliuvinės pievas, 6510 šienaujamas mezofitų pievas, 7230 šarmingas žemapelkes; užtikrinti nurodytų saugomų gyvūnų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių palankią apsaugos būklę; vykdyti saugomų gyvūnų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių stebėseną, mokslo tyrimus, kaupti informaciją apie biologinę įvairovę; analizuoti žmogaus veiklos poveikį ekosistemoms; propaguoti biologinės įvairovės išsaugojimo idėjas ir būdus
Plotas, ha:	2276,730362

Vystoma planuojama ūkinė veikla įtakos saugomoms teritorijoms neturi.

23. Informacija apie biotipus

Planuojama teritorija patenka į ekstensyvaus užstatymo gyvenamųjų vietovių kraštovaizdžio teritorijas, todėl nepriskiriama vietovėms, kurios reikalingos tam tikros rūšies organizmams išgyventi, t. y. biotopams. Jautriomis teritorijomis PŪV vieta nepasižymi. Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenimis¹⁶ artimiausioje aplinkoje nėra patinkamų radaviečių ar augaviečių.

Pav. 17. Ištrauka iš miškų kadastro

Artimiausia jautri aplinkos apsaugos požiūriu teritorija, pagal geoinformacinius miškų duomenis¹⁷ yra miško žemė, priskiriamas Valkininkų urėdijai, Pirčiupių girininkijai, nutolusi apie 150 m pietų kryptimi.

Kita aplinkai jautri teritorija Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastro duomenimis¹⁸ yra Merkio upė. Biotipas – upė, aprašytas 24 skyriuje.

¹⁶ Saugomų rūšių informacinė sistema (SRIS). Prieiga per internetą: <<https://sris.am.lt/portal/startPageForm.action>>.

¹⁷ Miškų kadastras, geoinformaciniai duomenys. Prieiga per internetą <<http://www.amvmt.lt:81/mgis/>>.

¹⁸ Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastras (UETK). Prieiga per internetą <<https://uetk.am.lt/portal/startPageForm.action>>.

24. Informacija apie jautrias aplinkos apsaugos požiūriu teritorijas

Aplinkosaugos požiūriu jautri teritorija yra Merkio upė. Analizuojama teritorija patenka į Merkio upės apsaugos zoną (paviršinio vandens telkinių apsaugos zona).

Artimiausias PŪV teritorijai paviršinio vandens telkinys – Merkio upė, nutolusi apie 78,5 m atstumu nuo PŪV teritorijos ribos (žr. Pav. 18). Vadovaujantis LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastru, PŪV teritorija patenka į vandens telkinių apsaugos zonas. Informacija apie upę pateikta 9 lentelėje.

Pav. 18. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastro (UEKT) žemėlapis

Lentelė 5: Informacija apie upę

Pavadinimas:	Merkys
Identifikavimo numeris:	11010001
Kategorija:	Upė
Upės baseinas:	Nemuno upių baseinų rajonas
Upės pabaseinis:	Merkio upės pabaseinis

Paviršinių Vandens telkinių apsaugos zonoje draudžiama veikla pagal LR vyriausybės nutarimu Nr.343 „Specialios žemės ir miško naudojimo sąlygas“ XXIX p. „Paviršinių vandens

telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos“ paviršinių vandens telkinių apsaugos zonoje draudžiama veikla :

- įrengti galvijų vasaros aikšteles, neišsprendus klausimų, susijusių su nuotekų surinkimu ir nukenksminimu;
- lieti srutas arba skystą mėšlą:
 - ✓ neįterpiant jų į gruntą, arčiau nei per 100 metrų nuo kranto linijos, kai pakrantės nuolydis mažesnis kaip 5 laipsniai, ir arčiau nei per 200 metrų nuo kranto linijos, kai pakrantės nuolydis didesnis kaip 5 laipsniai;
 - ✓ įterpiant juos į gruntą, arčiau nei per 5 metrus nuo sureguliuotų upelių, melioracijos griovių ir kanalų, kai jų baseino plotas mažesnis kaip 10 kv. kilometrų, ir arčiau nei per 10 metrų nuo vandens apsaugos juostos, kai vandens telkinių baseino plotas ne mažesnis kaip 10 kv. kilometrų;
- statyti pramonės įmones, cechus, nuodingųjų chemikalų, trąšų sandėlius bei aikšteles, pavojingų atliekų surinkimo punktus, naftos produktų sandėlius, degalines, mechanines remonto dirbtuves bei technikos aikšteles, taip pat kitus objektus, galinčius turėti neigiamos įtakos gamtinei aplinkai, nesuderinus šio klausimo su Aplinkos ministerijos įgaliota institucija
- įrengti kapines, išskyrus veikiančių kapinių plėtimą, nemažinant esamo atstumo iki vandens telkinio kranto;
- užkasti kritusius gyvulius bei šiukšles, įrengti sąvartynus;
- barstyti iš lėktuvų pesticidus ir mineralines trąšas;
- plynai kirsti medžius ir krūmus šlaituose, kurių nuolydis didesnis kaip 10 laipsnių, išskyrus piliakalnių šlaitus, tvarkomus pagal projektus;
- auginant žemės ūkio kultūras, hektarui sunaudoti daugiau kaip 80 kilogramų azoto ir 15 kilogramų fosforo veikliosios medžiagos, jeigu skaičiavimų nenustatytos kitos ekologiniu požiūriu pagrįstos normos;
- statyti naujus gyvenamuosius namus, vasarnamius, ūkininkų ūkio ir kitus pastatus arčiau kaip 50 metrų už pakrantės apsaugos juostos, išskyrus buvusių sodybų atkūrimo atveju Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos miškų įstatyme nustatytomis sąlygomis, taip pat miestų, miestelių ir kompaktiškai užstatytų arba savivaldybių ar jų dalių bendruosiuose planuose numatytų užstatyti kaimų teritorijose (bet visais atvejais – potvynio

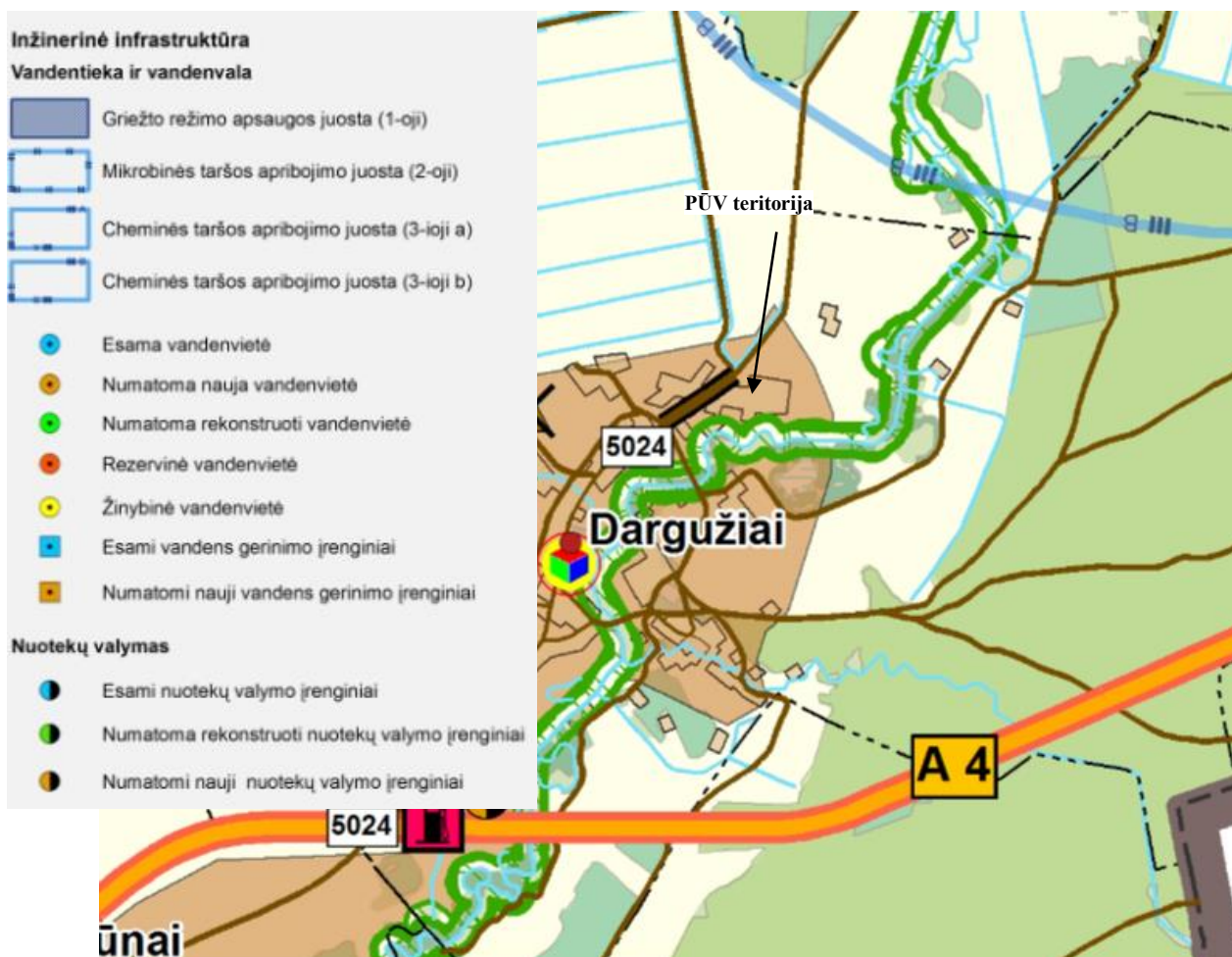
metu neužliejamoje teritorijoje). Asmeninio naudojimo pirtis už paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos gali būti statoma Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatytais atvejais ir sąlygomis.

PŪV veiklos metu ne viena iš draudžiamų veiklų nebus vykdoma.

PŪV teritorija nepatenka ir į karstinio Lietuvos rajono ribas.

Artimiausia yra Užuperkasio (Varėnos r.) požeminio vandens vandenvietė, esanti Alytaus apskr., Varėnos r. sav., Valkininkų sen., Valkininkų mstl., nutolusi apie 4,257 km nuo PŪV teritorijos pietvakarių kryptimi.

Vadovaujantis Varėnos rajono savivaldybės bendrojo plano susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžiniu¹⁹, PŪV teritorija nepatenka į jokiais požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonas (žr. Pav. 19).

Pav. 19. Ištrauka iš Bendrojo plano infrastruktūros brėžinio

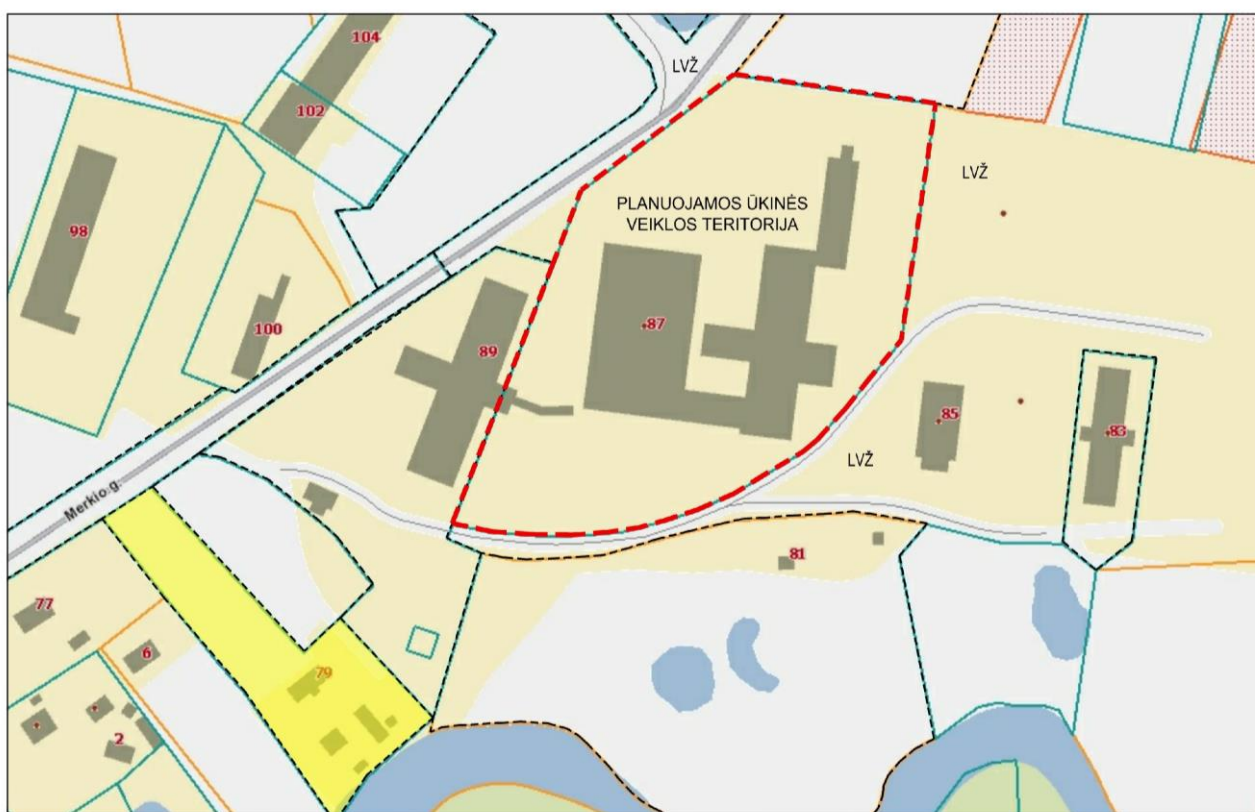
¹⁹ Varėnos rajono savivaldybės bendrojo plano susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinys, patvirtintas 2008 m. rugpjūčio 23 d. Varėnos savivaldybės tarybos sprendimu Nr.T-VI-403.

25. Informacija apie teritorijos taršą praeityje

Informacijos apie teritorijos taršą praeityje nėra.

26. Informacija apie apgyvendintas teritorijas ir jų atstumus nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos

Ūkinės veiklos teritorija yra Dargužių kaime, Valkininkų seniūnijoje, Varėnos rajone, Alytaus apskrityje, 4 km į šiaurės rytus nuo Valkininkų. 2016 metų duomenimis, Varėnos rajone gyveno 22399 gyventojai, iš jų 8635 gyvena mieste ir 14093 yra kaimo gyventojai. Varėnos rajono užimama teritorija yra 2216 km², nustatytas tankumas – 10,1 žm./km. Dargužių kaime gyvena apie 252 gyventojus.

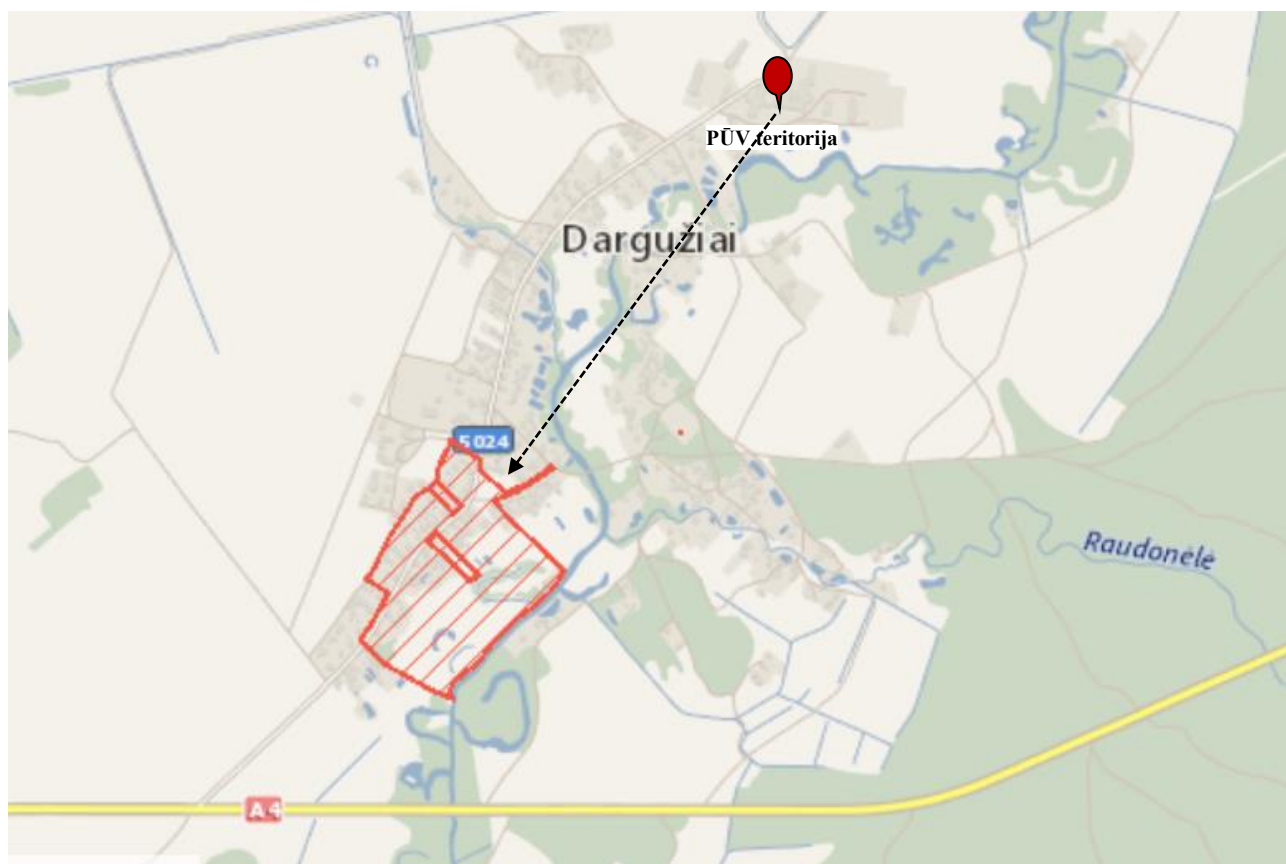
Pav. 20. Artimiausi gyvenamoji aplinka

Artimiausia gyvenamoji teritorija yra vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų žemės sklypas adresu Merkio g. 79 (kad. Nr. 3873/0003:181), nutolęs nuo PŪV sklypo ribos 58 m šiaurės vakarų kryptimi. Nuosavybės teise žemė sklypas fiziniams asmenims nuo 2003-11-28. Žemės sklype registruoti statiniai:

- Pastatas: gyvenamasis namas,
- Pastatas: ūkinis pastatas (4 vnt).

27. Informacija apie nekilnojamasias kultūros vertybes

Kultūros vertybių registro²⁰ duomenimis, PŪV teritorija nepatenka į jokias kultūros vertybių registre įregistruotas kultūros paveldo objektų teritorijas ir su jomis nesiriboja. Artimiausia kultūros vertybė yra 1273 m atstumu pietvakarių kryptimi nutolusi Dargužių gatvinio kaimo istorinė dalis (kodas 10342).

Pav. 21. Ištrauka iš Kultūros paveldo registro

Lentelė 6: Informacija apie gretimybės kultūros paveldo objektus

Pilnas pavadinimas:	Dargužių gatvinio kaimo istorinė dalis
Kodas:	10342
Adresas:	Varėnos rajono sav., Valkininkų sen., Dargužių k.
Įregistravimo data:	1993-01-25
Objekto reikšmingumo lygmuo:	Regioninis
Rūšis:	Nekilnojamas
Vertybė pagal sandarą:	Vietovė
Vertingųjų savybių pobūdis:	☐ Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); ☐ Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); ☐ Kraštovaizdžio;

²⁰ Kultūros vertybių registras. Prieiga per internetą <<http://kvr.kpd.lt/#/>>.

	☐ Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); ☐ Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškais);
Vertingosios savybės:	<p>2.1.1. planinės struktūros tipas - gatvinis (kaimas įsikūrė prie kelio ėjusio iš Vilniaus į Krokuvą per Merkinę ir Gardiną. 1944 m. gaisras sunaikino seniausią kaimvietės dalį nuo kopyltstulpio iki Graužupio; TRP; IKONOGR Nr. 1-7; FF Nr. 6-13, 17-20, 41-47, 49-51, 53-58, 60-65; 2012 m.);</p> <p>2.1.2. planinės struktūros tinklas - gatvinio režinio abipusio plano, sodybos išsidėsčiusios pagal Merkio ir Liepto gatves, susikertančias Š dalyje ties kopyltstulpiu (po II pasaulinio karo nutiesus naują plentą, senasis istorinis kelias sunyko; TRP; IKONOGR Nr. 1-7; FF Nr. 53-58, 74-76; 2012 m.);</p> <p>2.1.5. keliai, gatvės, aikštės, įvažiavimai, pravažiavimai, takai, jų tipai, trasos, dangos - Merkio ir Liepto gatvių trasos (-; istorinės dalies apibrėžtoje teritorijoje; TRP; IKONOGR Nr. 1-7; FF Nr. 6, 7, 11, 17, 53-58, 71, 73, 76, 78; 2012 m.); Liepto g. lauko akmenų grindinys tarp sodybų Liepto g. Nr. 1 ir Nr. 6 (dalis grindinio užpilta žvyru; TRP 2; FF Nr. 71, 73, 75, 76, 78; 2012 m.);</p> <p>2.1.7. gamtiniai elementai - Merkio, Katros ir Baltosios Ančios lygumos reljefas (-; TRP; IKONOGR Nr. 1-7; FF Nr. 2, 6, 26, 27, 32, 58, 70, 75; 2012 m.); Merkio g. perimetrinio apželdinimo lapuočiais medžiais pobūdis (-; -; FF Nr. 6, 11, 17, 19, 50);</p> <p>2.2.1. tūrinės erdvinės struktūros sandara - vientisa tūrinė erdvinė struktūra sudaryta iš negausiai apželdinto vyraujančio sodybinio užstatymo kai gyvenamieji namai ir ūkiniai pastatai išdėstyti viena linija ir orientuoti galu į gatvę (XX a. pab. - XXI a. pr. kaimo istorinėje dalyje pastatyta keletą ūkinių ir gyvenamųjų pastatų iš silikatinių plytų; pakitusi PV dalis; TRP; FF Nr. 7, 8, 12, 19-24, 38, 39, 41-44, 49-52, 55, 60, 61, 74; 2012 m.);</p> <p>2.2.2. užstatymo tipai - XIX a. pab.–XX a. pr. sodybinis užstatymo tipas su sklype stovinčiais 1 arba 2 gyvenamaisiais 1 a. su pastogė mediniais namais ir mediniais ūkiniais pastatais; gyvenamieji namai stovi prie gatvės, galu į ją, vienoje eilėje stovi ūkiniai pastatai (tarpukario laikotarpiu gyvenami namai buvo statomi ilguoju galu į gatvę, dažnai atitraukti nuo sklypo ribos; TRP 6 l.; IKONOGR Nr. 1-7; FF Nr. 7-9, 12, 22-24, 38, 41, 44, 45, 49-55, 60, 61, 74; 2012 m.);</p> <p>2.2.7. perspektyvos - Merkio g. perspektyva PV-ŠR kryptimi nuo namo Nr. 25 į kopyltstulpį (išskyrus Merkio g. Nr. 29 gyvenamą namą ir Merkio g. Nr. 25 naujai įstatytus langus; -; TRP 4 lap.; FF Nr. 53; 2012 m.);</p> <p>2.2.8. išklotinės - Merkio g. PR pusės užstatymo išklotinė nuo namo Merkio g. Nr. 17 iki Nr. 27 (išskyrus namo Merkio g. Nr. 27 priestatą, asbocementines namų stogų dangas, rekonstruotas angas, namo Merkio g. Nr. 27 dūmtraukį iš profiliuotos skardos lakštų, namų Merkio g. Nr. 23, 25 silikatinių plytų dūmtraukius; detaliems fasadų pakitimams nustatyti nepakanka duomenų; TRP 4 l.; IKONOGR Nr. 10, 11, 17, 18, 21, 24-27; FF Nr. 23, 38, 41, 41, 49-51; 2012 m.); Merkio g. ŠV pusės užstatymo išklotinė nuo namo Merkio g. Nr. 26 iki Nr. 38 (išskyrus namų Merkio g. Nr. 30, 38 silikatinių plytų dūmtraukius, namo Nr. 38 fasado apkalimą vertikaliomis beicuotomis dailylentėmis, asbocementines namų stogų dangas, rekonstruotas angas; detaliems fasadų pakitimams nustatyti nepakanka duomenų; TRP 4 l.; IKONOGR Nr. 9, 12-14, 22; FF Nr. 43-45, 55, 60, 61; 2012 m.);</p> <p>2.3. užstatymo bruožai - sodybiniam užstatymui būdingas sklypo užstatymas mediniais gyvenamosios ir ūkinės paskirties pastatais, yra išlikusių linijinių vienpusių režinių sodybų, kurių sklypuose gyvenamasis namas stovi galiniu fasadu palei gatvės liniją, vienoje eilėje su namu stovi kluonas, svirnas, tvartas; pastatams būdingi dvišlaičiai stogai, molio plytų mūro netinkuoti dūmtraukiai, prieangiai, langų mediniai apvadai su kiaurapjūviu dekoruotais polangiais ir antlangiais, langinės; būdingas sklypų ribojimas statinių tvoromis iš medinių lentelių (tarpukario laikotarpiu gyvenami namai buvo statomi ilguoju galu į gatvę, dažnai atitraukti nuo sklypo ribos, tvorų vartai ir varteliai metaliniai; TRP; IKONOGR Nr. 8-27; FF Nr. 7-9, 12, 18, 19, 21-24, 38, 39, 41, 44, 45, 49-55, 60, 61, 74; 2012 m.);</p> <p>5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes - ankstyviausi istoriniai šaltiniai apie Dargužius - 1566 m. Valkininkų girios revizija. 1611m. Valkininkų seniūnijos inventoriuje nurodoma, kad Dargužiuose gyvena 6 račių šeimos. Per 1637-1640 m. atliktą karališkų girių pertvarką Dargužiai tapo pirmosios girininkijos centru. Medžioklės ūkio darbams atlikti buvo skiriami miško prižiūrėtojai (miško žvalgai). Už darbą miško žvalgams buvo pridėdama nemokamai naudotis pusė valako žemės, dešimtininkams - valakas. Minimi miško žvalgai: dešimtininkas Vosylius Urbanis, Kristupas Gudonis, Mykolas Gudonis, Misius Vaičiūnas, Misiukas Vaičiūnas, Povilas Puzonas, Jonas Puzonas, Jonas Isada, Kasparas Pumputis, Jokūbas Sarakonis, Jurašas Staniulionis, Baltrukas Janonis, Čapanas Žemaitis, Andrius Panoncis. XVII a. I p. Dargužiuose gyveno miško prižiūrėtojai, račiai, vien žemės ūkiu užsiimantys žmonės. Skirtingai nuo miško prižiūrėtoju, amatininkai už naudojimąsi žeme turėjo atidirbti dvare. 1777 m. Dargužių kaimas jau priklausė Valkininkų seniūnijai. Kaime buvo 23 dūmai, 184 gyventojai, valdantys 8 valakus žemės, mokantys činšą. 1848 m. Valkininkų dvaro inventoriinėje medžiagoje - sudarytame kaimvietės plane pažymėta 51 sodyba. Inventoriuose išvardinti žemdirbiai: 23 ūkininkų, 2 atitarnavusių kareivių ir 3 daržininkų šeimos naudojusios 1274,8 dešimtinės žemės. Kaime buvo smuklė, kuria laikė žydai. 1858 m. surašymo duomenimis Dargužiuose gyveno 30 šeimų, 361 gyventojas, buvo 4-7 kampininkai. 1869 m. po baudžios panaikinimo sodybų skaičius išliko</p>

nepakitęs, tačiau kaimo žemės plotas sumažėjo 300 dešimtinių, nes miškas buvo perduotas girininkijai. XIX a. pab. žemės plotas mažai pasikeitė, bet gerokai padaugėjo sodybų ir gyventojų. Ankščiau buvusios didelės šeimos (bendrės) pradėjo skaidytis, dalijosi skirtingą žemę, patvirtintą 1872m. liustracijų aktu. Tankėjo pastatų. XIX a. gyventojai daugiausiai vertėsi žemdirbyste. Kaime buvo statybos meistrų ir apsišvietusių žmonių: knygnešys Jurgis Uždavynys, palaikęs ryšius su vyskupu Valančiumi ir Jurgiu Bieliniu. Caro valdymo laikais veikė slapta lietuviška mokykla. Mokė atvykėlės Jurgeliūtės (kas savaitę kitoje troboje). Apie 1850 m. sudarytoje kaimo topografinėje schemoje dauguma sodybų pažymėtos kaimo šiaurės vakarų dalyje. Pagrindinė gatvė - Vilniaus-Gardino kelias kaimo viduryje šakojosi į R (į Pirčiupius) ir į ŠR (į Modžiūnus). XX a. pradžioje kaime buvo 104 sodybos su 648 gyventojais. Senoji kaimo dalis kelis kartus degė. Per 1944 m. gaisrą sudegė 56 sodybos centrinėje senojo kaimo dalyje nuo kopyltstulpio iki Graužupio. Po II pasaulinio karo dalis sodybų buvo atstatyta. 1959 m. kaime gyveno 540 gyventojai, 1970 m. - 558, 1979 m. - 494, 1985 m. - 399, 1989 m. - 375. 1986 m. - 178 sodybos. 1977 m. veikė vidurinė mokykla, parduotuvė, kultūros namai, biblioteka, felčerių punktas. Sukūrus kolūkius buvo nacionalizuota ir nugriauta dalis ūkinių pastatų. Dėl to pasikeitė daugelio sodybų erdvių struktūros, jos neteko dalies tradicinių, gatviniams kaimams būdingų bruožų. Lietuvos TSR kultūros paminklų sąrašė kaimas buvo vadinamas Aštuoniasdešimties sodybų gatviniu kaimu.

Vaizdinė medžiaga:

IV. GALIMO POVEIKIO APLINKAI RŪŠYS IR APIBŪDINIMAS

28. Galimas reikšmingas poveikis aplinkos veiksniams, atsižvelgiant į dydį ir erdvinį mastą, pobūdį, poveikio intensyvumą ir sudėtingumą, poveikio tikimybę ir (arba) patvirtinta ūkinės veiklos plėtra gretimose teritorijose, galimybę veiksmingai sumažinti poveikį

28.1. Poveikis gyventojams ir visuomenės sveikatai

Užtikrinant reikiamas gaisrinės saugos ir eksploataavimo priemones, įgyvendinus PŪV sprendinius, galimo reikšmingo poveikio aplinkos veiksniams nebus. Darbuotojai bus aprūpinami spec. apranga ir visomis reikalingomis saugumo priemonėmis. Bus sudarytos sąlygos darbininkų darbinių ir švarių rūbų laikymui ir plovimui, persirengimui: bus įrengtas persirengimo kambarys, dušo kabina, WC, šaltas ir karštas vanduo. Ūkio ir buitines reikmėms vanduo bus naudojamas iš planuojamo gręžinio. Buitines nuotekas numatyta valyti biologinio valymo įrenginiuose ir išleisti į aplinką. Atstumas nuo pastato kur bus vykdoma PŪV iki artimiausio gyvenamojo namo ~ 150 m, nuo PŪV sklypo ribos – 58 m. Pastate po audinių narvais bus hidroizoliacinis pagrindas su kieta danga ir kreigo sluoksniu. Mėšlas iš audinių narvų pateks ant šiaudų, o iš jų rankiniu būdu bus išstumiamas. Iš po narvų lovių mėšlas kartą per mėnesį, šiltuoju metu laiku dažniau, bus surenkamas ir transportuojamas į esamą mėšlidę fermos teritorijoje, todėl ant dirvožemio mėšlas nepateks. Iš jos kelis kartus per metus mėšlas pagal sutartis bus atiduodamas ūkininkams. Ūkinės veiklos metu susidariusį mėšlą numatoma perduoti laukų tręšimui ūkininkams pagal sutartis. Tvarkant mėšlą bus laikomasi visų reikalavimų, numatytų Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše.

Planuojama, kad PŪV objekto rekonstrukcijos ir statybos sukeliamas triukšmas bus epizodinis, trumpalaikis ir lokalus, o triukšmo lygis dėl PŪV artimiausiose gyvenamosiose teritorijose, esant poreikiui pritaikius laikinas triukšmo mažinimo priemones, bus nereikšmingas. Nors planuojami PŪV objektų statybos darbai yra laikini bei epizodiniai ir nebus vykdomi nakties metu bei poilsio dienomis, esant poreikiui rekomenduojama taikyti papildomas akustinio triukšmo slopinimo priemones:

- Mažiau triukšmingos technikos ir įrangos naudojimas (rekomenduojama pagal galimybes naudoti modernesnę ir mažiau triukšmingesnę įrangą);
- Optimalus darbų organizavimas ir valdymas (rekomenduojama įrenginiams dirbantiems arčiausiai gyvenamosios aplinkos organizuoti darbą taip, kad būtų kuo mažiau keliamas triukšmas aplinkoje);
- Optimalus eismo organizavimas ir valdymas (rekomenduojama darbuose naudojamų transporto priemonių eismą pagal galimybes organizuoti optimaliu režimu ir apimtėmis).

Vibracijos, šviesos, šilumos, jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės planuojama veikla nesukels. Nagrinėjama teritorija nepatenka į radiotechninių objektų skleidžiamos elektromagnetinės spinduliuotės sukuriamas sanitarinės apsaugos ir ribinio užstatymo zonas.

Didelis aplinkos oro teršalų kiekis vykdant planuojamą ūkinę veiklą nesusidarys. Paskaičiuotas į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis neviršija nustatytų ribinių verčių. Planuojamos ūkinės veiklos keliamas triukšmo lygis neįtakos esamo triukšmo lygio artimiausioje gyvenamoje aplinkoje ir HN33:2011 nustatytos ribinės triukšmo lygio vertės taip pat nebus viršijamos. PŪV veiklos metu bus diegiamos priemonės nemalonių kvapų išsiskyrimo mažinimui, t.y. reguliariai šalinamas mėšlas, mėšlidė uždengta, naudojamos negesintos kalkės kvapų mažinimui.. Planuojama ūkinė veikla neigiamo poveikio gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai artimiausioje gyvenamoje aplinkoje neturės. Pagal galiojančias „Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklės“ (patvirtintos 2004 08 19, Nr. V-586) bei “Specialiasias žemės ir miško naudojimo sąlygas“, patvirtintas LR vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr.343, ūkinei veiklai sanitarinė apsaugos zona nenustatoma.

28.2. Poveikis biologinei įvairovei, įskaitant galimą poveikį natūralioms buveinėms dėl jų užstatymo ar suskaidymo, hidrologinio režimo pokyčio, želdinių sunaikinimo ir pan.; galimas natūralių buveinių tipų plotų sumažėjimas, saugomų rūšių, jų augaviečių ir radaviečių išnykimas ar pažeidimas, galimas neigiamas poveikis gyvūnų maitinimuisi, migracijai, veisimuisi ar žiemojimui

Dėl planuojamos ūkinės veiklos specifikos PŪV įgyvendinimas vietovėje randamiems biologinės įvairovės tipams, apimantiems augaliją ir gyvūnus teritorijoje nenumato reikšmingo neigiamo poveikio.

28.3. Poveikis žemei ir dirvožemiui, pavyzdžiui, dėl numatomų didelės apimties žemės darbų (pvz., kalvų nukasimas, vandens telkinių gilinimas ar upių vagų tiesinimas); gausaus gamtos išteklių naudojimo; pagrindinės tikslinės žemės paskirties pakeitimo

Poveikis žemei ir dirvožemiui nenumatomas, nes didelės apimties žemės darbai nebus atliekami. Vykdant esamų pastatų rekonstrukcijos darbus poveikio dirvožemiui nebus, o statant naujus statinius derlingas dirvožemio sluoksnius bus nuimamas ir sandėliuojamas, o baigus statybos darbus, panaudojamas teritorijos gerbūvio sutvarkymui. Pagrindinės tikslinės žemės paskirties pakeitimas nereikalingas.

28.4. Poveikis vandeniui, pakrančių zonoms, jūrų aplinkai (pvz., paviršinio ir požeminio vandens kokybei, hidrologiniam režimui, žvejybai, navigacijai, rekreacijai)

PŪV veikla vykdoma pastate, kur bus įrengtos grindys su hidroizoliacija. Mėšlas iš pastato šalinamas į mėšlidę, kuri yra uždengta po stogu. Poveikio vandeniui tiek paviršiniams tiek požeminiams PŪV veikla nedarys.

Poveikio vandeniui, pakrančių zonoms jūrų aplinkai neplanuojamas.

28.5. Poveikis orui ir vietovės meteorologinėms sąlygoms (pvz., aplinkos oro kokybei, mikroklimatui)

Planuojama veikla bus vykdoma pastate, į aplinkos orą išsiskiriantys teršalai neviršija nustatytų ribinių verčių, todėl poveikio aplinkos orui nebus. Tokio pobūdžio veikla negali įtakoti meteorologinių ir mikroklimato sąlygų pokyčių.

28.6. Poveikis kraštovaizdžiui, pasižyminčiam estetinėmis, nekilnojamosiomis kultūros ar kitomis vertybėmis, rekreaciniais išteklių, ypač vizualinis, įskaitant poveikį dėl reljefo formų keitimo (pažeminimas, paaukštinimas, lyginimas)

PŪV vietoje nėra gamtos, nekilnojamųjų kultūros, kitų vertybių bei rekreacinių išteklių, tad esamų pastatų pritaikymas bei naujų statinių atsiradimas šioje teritorijoje nenumato neigiamos įtakos vietovės kraštovaizdžiui.

Planuojama ūkinė veikla nedarys reikšmingo vizualinio poveikio aplinkiniam kraštovaizdžiui.

28.7. Poveikis materialinėms vertybėms (pvz., nekilnojamojo turto (žemės, statinių) paėmimas, poveikis statiniams dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, numatomi apribojimai nekilnojamam turtui)

Planuojama ūkinė veikla poveikio materialinėms vertybėms nedarys, nekilnojamo turto paėmimas vykdomas nebus. Pagal „Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklės“ (patvirtintos 2004 08 19, Nr. V-586) bei “Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas“, patvirtintas LR vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr.343, PŪV veiklai sanitarinė apsaugos zona nenustatoma, apribojimai nekilnojamam turtui nenumatomi.

28.8. Poveikis kultūros paveldui, (pvz., dėl veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, šviesos, šilumos, spinduliuotės)

Planuojamos ūkinės veikla neturės poveikio kultūros paveldui.

29. Galimas poveikis 28 p. nurodytų veiksnių sąveikai

Planuojamos ūkinės veiklos objektas nenumato gamtinės ir socialinės aplinkos komponentams reikšmingo neigiamo poveikio. Objektas nėra priskiriamas prie ypatingos svarbos

objektų, kuriuose saugomų pavojingų medžiagų kiekis viršija nustatytus ribinius kiekius. Neorganizuotas mėšlo patekimas į aplinką nenumatomas, nes jis reguliariai bus šalinamas iš pastate esančių žvėrelių narvų į mėšlidę. PŪV veikloje nebus vykdomi gaisro arba sprogoimo požūriu pavojingi technologiniai procesai, todėl kilęs gaisras gali būti pavojingas lokaliai. Gaisrų ar kitų ekstremalių situacijų tikimybė minimali. Pagrindinė prevencinė priemonė – galiojančių priešgaisrinių normų ir taisyklių reikalavimų užtikrinimas visuose objekto eksploataavimo etapuose.

30. Galimas reikšmingas poveikis 28 p. nurodytiems veiksniams, kurį lemia planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremalių įvykių ar situacijų

Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizikos dėl ekstremaliųjų įvykių arba ekstremaliųjų situacijų (nelaimių) nėra, todėl reikšmingas poveikis aplinkos veiksniams nenumatomas.

31. Galimas reikšmingas tarpvalstybinis poveikis

Planuojamos ūkinės veiklos objektas reikšmingo tarpvalstybinio poveikio neturės.

32. Planuojamos ūkinės veiklos charakteristikos ir priemonės išvengiant bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio arba užkirsti jam kelią

Neigiamam poveikiui (kvapui) sumažinti numatoma reguliariai valyti narvus, mėšlą mėšlidėje laikyti dengtą smulkintų šiaudų sluoksniu ar plėvele. Šėrimo indus, tarą, patalpas, įrenginius, įrankius valyti, plauti kiekvieną dieną po žvėrelių šėrimo. Žvėrelių narvų valymas, plovimas ir dezinfekavimas bus atliekamas kartą per metus, kai narveliai būna tušti. Pirmiausia narvai išvalomi mechaniškai, po to išvalomi sausu dezinfekantu. Teritorija bus aptverta tvora. PŪV teritorijos įrengimo ir veiklos metu susidarysiančios atliekos bus tvarkomos pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus;

PŪV nėra pavojinga gaisrų ar kitų ekstremalių situacijų požūriu, technologiniuose procesuose nenaudojamos ir nesaugomos pavojingos sprogios ar toksiškos medžiagos. PŪV objektas suprojektuotas laikantis nustatytų darbų saugos ir priešgaisrinės saugos reikalavimų.

PŪV objektas bus aprūpintas reikiamomis darbų saugos ir priešgaisrinės saugos įranga ir priemonėmis, darbuotojai bus apmokomi ir instruktuojami, periodiškai patikrinant būtinus įgūdžius.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

Europos Sąjungos teisės aktai, tarptautiniai standartai:

1. 2002 b. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo;
2. ISO 9613-2:1996 Akustika. Garso sklindančio atviroje aplinkoje silpnėjimas. 2 dalis: Bendroji skaičiavimo metodika.

Lietuvos Respublikos teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, 1996 m. rugpjūčio 15 d. Nr. I-1495 (Žin., 1996, Nr. 82-1965;); nauja 2005 m. birželio 21 d. įstatymo Nr. X-258 redakcija (Žin., 2005, Nr. 84-3105);
2. Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343; nauja 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1640 redakcija (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43);
3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 30 d. įsakymas Nr. D1-653 „Dėl teršalų sklaidos skaičiavimo modelių, foninio aplinkos oro užterštumo duomenų ir meteorologinių duomenų naudojimo tvarkos ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti“; nauja 2014 m. rugsėjo 15 d. įsakymo Nr. D1-730 redakcija (Žin., 2007, Nr. 127-5189; TAR, i. k. 2014-12435);
4. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos metodiniai nurodymai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. D1-1026 (Žin., 2006, Nr. 4-129);
5. Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 (Žin., 2004, Nr. 134-4878);
6. Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 26 d. įsakymu Nr. D1-637 (Žin., 2007, Nr. 10-403);
7. Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 (Žin., 2011, Nr. 75-3638);
8. Lietuvos higienos norma HN 44:2006 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-613 (Žin., 2006, Nr. 81-3217);
9. Statybos techninis reglamentas STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ (Žin., 2003, Nr. 83-3804);

10. Varėnos rajono savivaldybės bendrasis planas, patvirtintas Varėnos rajono tarybos sprendimu 2008 m. rugsėjo 23 d.

Duomenys iš interneto:

1. Aplinkos apsaugos agentūra. Prieiga per internetą: <gamta.lt>;
2. Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Prieiga per internetą: <<https://www.lgt.lt/>>;
3. Maps.lt. Prieiga per internetą: <www.maps.lt>;
4. Miškų kadastras, geoinformaciniai duomenys. Prieiga per internetą <<http://www.amvmt.lt:81/mgis/>>;
5. Natura 2000“ registras. Prieiga per internetą: <<http://www.natura2000info.lt/>>;
6. Kultūros vertybių registras (KVR). Prieiga per internetą <<http://kvr.kpd.lt/#/>>;
7. Saugomų rūšių informacinė sistema (SRIS). Prieiga per internetą: <<https://sris.am.lt/portal/startPageForm.action>>;
8. Saugomų teritorijų kadastras. Prieiga per internetą: <<https://stk.am.lt/portal/>>;
9. VĮ Registrų centro duomenų bazė. Prieiga per internetą: <<http://www.registrucentras.lt/>>.

Specialioji literatūra:

KAVALIAUSKAS, Paulius, et. al. Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija (I ir II dalys). Vilnius: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, 2013.

PRIEDAI

Priedas Nr. 1. Nuosavybės dokumentai. Nekilnojamo turto registro išrašas ir žemės sklypo planas

Priedas Nr. 2.

Priedas Nr. 3. Planuojamo sklypo planas